Telefonas: LACKAWANNA 5529

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 8 Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in

New York, N. Y., Vasario (February) 20, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVI

Reakcija Lietuvoje Siaučia

Žuvo Apie 200 Darbininkų Eksplozijoj

Didelis Graftas Kalėjime

LIETUVOS KLERIKALŲ REAKCIJA ŠĖLSTA.

Kaunas, vas. 2 d. (Musų koresp.). — Lietuvos klerikalinės diktaturos reakcijai nėra jokių ribų. Pastariomis dienomis padaryta vėl visa eilė kratų ir suimta nemaža klerikalams priešingų žmonių. Ant kiekvieno žingsnio klerikalinė diktatura mindžioja paprasčiausias piliečių teises ir apie kokią nors laisvę nėra jokios kalbos. Išrodo, kad klerikalai paskutinės desperacijos apakime nori galutinai sunaikinti visų pažangiųjų žmonių pastangas, kad galėtų be jokios baimės amžinai viešpatauti, ar gal taip elgiasi tuo tikslu, kad privedus kraštą prie ginkluoto sukilimo ir įvykdžius savo slaptus planus — pasistumus atgyn katalikiškos Varšavos.

Sausio 19 d. Kaune įvyko labai apgailėtinas įvykis ir tai vien del to, kad policija bereikalingai įsikišo ten, kur jos niekas nekvietė. Kauno miesto valdyba nutarė sumažinti darbininkams darbo valandas ir mokestį, kad tuo budu suteikus darbo didesniam skaitliui bedarbių miesto savivaldybės asignuotais pinigais viešiesiems darbams, kad gelbėjus bedarbius. Dirbantieji darbininkai šituo nutarimu nepasitenkino ir susirinko kelių šimtų minia prie miesto rotušės protestuoti prieš tokį miesto valdybos nutarimą. Tiesa, šituo savo žygiu darbininkai pasielgė neteisėtai, nes smurto keliu norėjo priversti miesto valdybą atšaukt savo nutarimą ir net pradėjo prie rotušės grasinančias prakalbas sakyti ir susirinkusius agituoti prieš „buožes". Bet jei ne policijos įsikišimas į šį reikalą, tai beabejonės butų apseita be reikšmingesnių įvykių. O dabar duota progos Lietuvos valstybės priešams pulti ne klerikalinę miesto valdybą, buk ji užkvietus policiją, kuri gana žiauriai elgėsi su susirinkusia minia, keliolika žmonių sumušdama ir net du sunkiai sužeisdama. Šitokis policijos pasielgimas yra smerktinas ir negalimas niekuo pateisinti.

ŽUVO APIE 200 DARBININKŲ EKSPLOZIJOJ.

Berlyno žinios praneša, kad Vokietijoj, Rhuro krašte, netoli Dortmund didelėje angliakasykloje įvyko baisi eksplozija, kurioje žuvo apie 200 darbininkų ir gal net daugiau. Eksplozijos priežastimi buvo kasyklų gazai.

DIDELIS GRAFTAS KALĖJIME.

Tikrinama, kad Jung. Valst. federaliam kalėjime Atlanta, Ga., buvo varomas didelis graftas. Kalėjimo viršininkai paliuosuodavo kalinius nuo sunkiųjų darbų už tam tikrą mokestį ir kitus net siulę išleisti iš kalėjimo už tam tikrus pinigus. Šitą graftą patvirtina ir buvęs kalėjimo kapelionas. Valdžia pradėjusi tyrinėjimus.

NAUJAS PAŠTO BILIUS.

Jung. Valst. senatui perleidus naują pašto bilių, sulig kurio pakeliama kainos už nekuriuos pašto siuntinius, kad tuo budu sudarius reikalingą pinigų sumą pašto darbininkų ilgų pakėlimui, kongreso atstovų butas tuomi užsigavo ir tą senato bilių atmetė. Atstovų butas tikrina, kad senatas imdamas iniciatyvą tokių įstatymų leidimui uzurpuoja atstovų buto teises. Todel pats atstovų butas perleido naują bilių, kuris yra skirtingesnis už pirmąjį ir už nekuriuos siuntinius dar daugiau kainas pakelia ir sudaro didesnę sumą pinigų pašto darbininkų pakeliamų algų mokėjimui.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Vasario 11 d. Jung. Valst. kongrese oficialiai išrinkti Calvin Coolidge prezidentu ir Charles G. Dawes vice prezidentu sekamiems 4 metams. Jie gavo po 382 balsų. Demokratų partijos kandidatai gavo po 136 bal., o La Follett ir Weeler po 13 balsų.

— Delei buvusio kelias dienas lietaus pereitą savaitę, kuris sutirpino sniegą, persipildė nekurios New Yorko, Pennsylvania, New Jersey valstijų ir Naujosios Anglijos upės ir įvyko visoje eilėje miestų potviniai.

— Jung. Valst. Federalis Sveikatos Departamentas daro žygius, kad išvengus tokios influenzos epidemijos, kokia siautė 1918 metais. Mat pastaruoju laiku influenza labai siaučia Meksikoj, Anglijoj ir Airijoj.

Iš Lietuvos Laikraščių

„KRIKŠČIONYS" SUSIPEŠĖ.

Sausio 27 d. pradedant naują Seimo Sesiją, kaip paprastai, renkamas naujas prezidiumas. Prasidėjus posėdžiui ir išrinkus Dr. Bistarą pirmininku, posėdis nutraukiamas, nes pasirodė, kad *„krikščionių" blokas nepasidalina prezidiume vietų.* Neišrišus to klausimo vakar, *labai suerzinti „krikščionys",* dabar jį riša. Upas trilypio bloko labai blogas, nes prie tokių incidentų iki šiol nebuvo priėję.

Į prezid. išrinkti šie asmens: *prelat. Staugaitis 1 vice pirm. (uk. s.), p. Raulinaitis 2 vice pirm. (d. f.), 1 sekretorium Dr. Draugelis (uk. s.), 2 sekr. Jočys (d. fed.).*

NAUJOS KRATOS.

Sausio 12 d. Mariampolėje padaryta eilė kratų pas įtariamus asmenis, tarpe kurių ir pas Realinės gimnazijos mokytoją dr. S. Matulaitį. Pas jį krata truko 20 val. Rasta 12 įvairių konstrukcijų granatų. Dr. Matulaitis suimtas. Viso suimta Mariampolėje 19 žmonių. Panevėžy padaryta taip pat panašios kratos ir suėmimai. Ten suimtas dr. Domaševičius.

DEL D-RO VINIKO IR K. NORKAUS KRATOS.

Del d-ro Viniko ir K. Norkaus iškratymo Virbaliuje atstovas Z. Toliušis padavė Vid. Reik. M-rui paklausimą: 1) ar jam žinomas minėtas atsitikimas, 2) jei žinoma, tai ar nubausti tinkamai valdininkai, davusieji įsakymą padaryti kratą, 3) kokių priemonių mano griebtis p. ministeris, kad panaši neleistini ir niekuo nepamatuoti įvykiai nepasikartotų.

KUN. PURICKIUI KALĖJIMAS PAKEISTAS.

Vyr. Tribunolas sausio 27 d. patenkino kun. Puriekio gynėjų prašymą pakeisti jam iki teismo kalėjimą, nutarė paimti už jį 10,000 litų kaucijos. Gynėjų prašymą bylos visai nenagrinėti, Tribunolas atmetė.

BIZNIO ĮSTAIGŲ SKAIČIUS KAUNE.

Pereitų metų gale Kaune buvo 19 viešbučių, 45 užvažiavimo namai, 40 arbatinių, 20 valgyklų, 10 cukrainių ir kavinių, 28 alinės, 53 traktieriai, 39 degtinės parduotuvės, 6 degtinės urmo sandėliai, 12 alaus įsinešti parduotuvių, 62 kirpyklos, 141 mėsos parduotuvė, 117 duonos kepyklų, 1 alaus urmo sandėlis, 3 vyno dirbtuvės ir pilstytuvės, 84 papirosų, vaisių ir kitų smulkmenų parduotuvės.

CUKRAUS FABRIKAS.

Tenka patirti, kad Ministerių Kabinetas yra pavedęs pp. finansų ir žemės ukio ministeriams rupintis cukraus fabriko steigimo reikalu. Tai padaryta del specialistų patiektos nuomonės, kad cukrinių runkelių kultivavimas, sprendžiant iš pereitų metų bandymų, Lietuvoj turįs labai gerų perspektyvų.

KAUNO PILIES KASINĖJIMAS.

Paskutinę kasinėjimų savaitę dail. Presas iškasė visą eilę naujų radinių, kurie meta šviesos pluoštą į buvusį pilies gyvenimą. Kasinėjimai buvo daromi priešingoj Bonos bokštui pusėj, kur rasta pamatinės pilies sienos liekanos virš 2 metrų storio ir požemio grindys ketvirtotomis plytomis grįstos. Dabar tirinėjama sienos (suradus jas), kad sudaryti ištisą senovės pilies vaizdą.

Be to rasta daug daiktų 3—5 metrų gylyje. Minėtini: daug vario sulydytų gabalų; liekanos XVI ar XVII amžiaus koklinio pečiaus, ant kurių visai gerai užsiliko angelėlio su sparneliais ornamentas; molinių indų šukių, iš kurių įdomi balto molio su šviesiai-rausvais ornamentais lėkštė; rasta peilių ir liekanų kardų, kaltas, apskrita balno kilpa, diržo sagtis, didelis apskritas spyžinis patrankos šovinys, sveriąs apie 20 svarų (atiduota Miesto Muzėjui). Rasta daug geležinių, bet jau blogiau užsilikusių daiktų. Įdomu pažymėti rastus taip vadinamus „velnio pirštus", kriauklių ir du pailgus nusmailintus juodus akmenis, matomai, labai senus.

Paskutinę dieną dail. Presas žemėse rado mažytę, baltą, su smaila uodegyte pypkę, visai tokią, kokią matome ant XVII amž. paveikslų ir kokia buvo pas rusų carą Petrą didįjį. Įdomu, kad šioj pypkėj užsiliko tiek stiprus tabako kvapas, kad per kelias minutes kambarys prasmirdo stipriu sunkiu jo krapu! Tuo tarpu, kai žmonių, rukiusių iš tos pypkės, ir kaulų jau neliko, taip sakant, dumas nuo jų gyvenimo gyvas, stiprus ir šiandie! Žmogaus likimas: dumas nuo pypkės pastovėsnis, negu musų gyvenimas.

Darbai iki pavasario nutraukti. Dail. Presas pavasarį žada juos tęsti su ypatinga energija ir atsidėjimu.

Kas Atsitiko Ties Kauno Rotuše

Sausio 19 d., apie 13 val. ties Rotuše — Miesto Valdyba — susirinko apie 280 darbininkų, kuriems miesto Valdyba, kaipo bedarbiams davė darbo, organizuodama viešuosius darbus. Iki šiol jie dirba į parą po 8 val. ir gavo vyrai po 7 litus, o moterys po 6 litus atlyginimo. Tokiu budu M. Valdyba aprupino darbu apie 700 darbininkų. Tačiau dar buvo bedarbių apie 300 asmenų. Miesto V-ba, turėdama omeny bedarbiams skirtas lėšas ir norėdama visus darbininkus aprupinti darbu ir pragyvenimui lėšomis, nutarė sutrumpinti darbo dienos ilgį iki 6 valandų ir atlyginimą iki 5 litų. Tuomi liko nepatentinti dirbę darbininkai ir per delegaciją prašė palikti status quo (senovinę padėtį). Valdyboj buvo pasakyta, kad nutarimas nebus pakeistas. Tada darbininkai susirinko prie Rotušės, kur Miesto Valdyba pakartojo savo nusistatymą tik su tuo skirtumu, kad girdint iš darbininkų nusiskundimus, kad kaikurie buvę įspėti apie darbo sąlygų pakeitimą, už šią dieną su jais bus atsiskaityta senomis sąlygomis, bet ateity jau bus prisilaikoma naujo nutarimo. Tuo laiku atvyko raitoji policija, kuri pareikalavo darbininkus išsiskirstyti. Jiems lėtaujant policija įspėdama šovė viršun. Darbininkai išbėgiojo. Du sužeisti nugabenta ligoninėn.

(„Liet. Žin.")

Helsinkų Konferencijos Vaisiai

Konferencija įvyko sausio 16 ir 17 d. Kodel anglų „Times" specialis korespondentas pranešė, kad konferencijoj dalyvavo ir Lietuva. Labai įsidėmėtina, kad tas korespondentas labai griežtai kalba apie reikalingumą pamesti Lietuvai „tą užsitęstusį ginčą del Vilniaus" su Lenkija, kuris esąs jau galutinai išspręstas.

Konferencijoj buta viešų ir neviešų posėdžių. Neviešuosiuose Skšinskis (Lenkijis užsienių reikalų ministeris) užtikrinėjo, kad Lenkija nepakęsianti jokio Rusijos priešingo žingsnio prieš Baltijos valstybes ir tuojau šoksianti padėti joms su savo jėgomis. To pat, Lenkija laukianti ir iš Baltijos valstybių, jei Rusija ją užkabintų.

Viešuosiuose posėdžiuose daug kalbėta apie arbitražą, tai yra trečiųjų teismą rišti visiems tarpusavio nesusipratimams, apie vizų palengvinimą, apie intelektualinį bendradarbiavimą, apie prekybos ryšių sustiprinimą, apie tarpusavias ekskursijas ir apie kitus panašius dalykus. Arbitražo sutartį ir pasų ir vizų palengvinimo sutartį pasirašė ir teiks savo seimams ratifikuoti. Arbitražo sutartis neapims teritorinių klausimų, tai yra 6 valsčių.

Konferencijos metu suomių socialdemokratų ir kitų kairiųjų spauda smarkiai puolė Lenkiją, išvadindami ją „grobike", „imperialiste" ir suomių visuomenės upas buvo lenkams labai nedraugingas.

Skšinskis pareiškė suomių, estų ir latvių žurnalistams pakeliui, kad „ši konferencija davusi milžiniškų vaisių". Dar daugiau, reikia tikėtis jis pasigirs Varšavoj.

(„Trimitas")

Nauji Lietuvos Ministeriai

Be abejonės Amerikos lietuviams jau yra žinoma, kad pastariomis dienomis persiorganizavo Lietuvos Ministerių Kabinetas. Manau broliams amerikiečiams bus įdomu žinoti nors paviršutinės priežastys delko Kabinetas perorganizuotas ir taipgi kuo yra tie naujieji ministeriai. Apie senuosius pasilikusius ministerius žinote, todel nerašysiu.

Naujieji ministeriai yra toki: ministeris pirmininkas p. Petrulis, nors ir senas, bet kaipo pirmininkas naujas. Yra dar jaunas žmogus, karštuolis, mėgstąs eksperimentus. Dabar ukininkų sąjungos narys. Yra parėjunas iš santariečių, didelis karjeristas ir del karjeros viską galįs padaryti. Kuomet pereitais metais buvo Šiauliuose susekta spaustuvė litams (pinigams) padirbinėti, toje byloje buvo įmaišytas vienas pramonininkas p. Vaičkus ir p. Petrulis, tuomet buvęs ir net dabar pasilikęs finansų ministeriu, jau apart ministerio pirmininko portfelio. Tąją bylą buvo susekęs ir iškėlęs p. Stankaitis, kriminalio skyriaus viršininkas, bet jam neteko jos užbaigti — buvo prašalintas iš vietos. Apie p. Petrulio dalyvavimą toje aferoje buvo labai garsiai kalbama Kaune ir Lietuvoje ir net buvo spaudoje rašyta. Ir šiandien toji byla kur tai guli nekeliama. P. Petrulis buvo biednas vaikinas, nesenai baigęs universitetą, o dabar, į trumpą laiką, jau tiek pralobo, kad skaitomas labai turtingu žmogumi — vienas iš turtingiausių Lietuvoje.

P. Jokantas yra gydytojas, bet kaipo toks silpnas, praktika neužsiima. Treti metai yra „Lietuvos" redaktorium ir tą valdžios organą yra pavertęs krikščionių demokratų bloko organu, naudodamas valstybės lėšas. Valddžios organas turėtų buti neutralus, bet to nėra; buvo St. Seimo, I Seimo ir II Seimo nariu. Dabartinio Seimo buvo I vice-pirmininku. Nieku nėra pasižymėjęs nei geru nei blogu. Yra krikšč. dem. bloko paklusnus narys ir geras vykintojas jų planų ir nusistatymo ir dabar paskirtas švietimo ministeriu.

Vid. reik. ministeris p. Antanas Endžiulaitis yra dar jaunas žmogus, pereitą metą baigęs Lietuvos universiteto juridinį fakultetą ir pastaruoju laiku buvęs Žemės Reformos Valdytoju. Jis yra didelėje įtekmėje kun. Krupavičiaus ir pastarąjam bus didelė parama Kabinete. Yra didelis jezuitas ir aklas krikšč. dem. bloko patriotas. Visuomenėje niekuo nepasižymėjęs.

Tikslas kabineto pertvarkymo matomai yra: pašalinti šviet. minist. p. Bistrą, kuris labai susikompromitavo kaipo ministeris. Jį pradėjo tiesiog kolioti visi mokytojai net spaudoje ir labai negražiai; jis kompromitavo save kiekvienoje gimnazijoje ir kur tik darydavo revizijas mokykloje, vis ieškodavo užpečkiuose suplėšytų popierų. Patys mokiniai baisiai jį išjuokdavo. Žinoma, krikšč. dem. turėjo jį paliuosuoti.

Buvęs vidaus reikalų ministeris p. Starkus buvo rimtas asmuo, geras ministeris, teisingas, neutralus. Ačiu jam, krikšč. dem. negalėjo sugriauti galutinai savivaldybes. Jis nesutiko šalinti apskričių viršininkus ne klerikalus. Reikia spėti, krikšč. dem. rengdamiesi prie rinkimų nori turėti geresnius savo žmones, ypač vidaus reikalų ministerį, kurio tiesioginėje žinioje yra pravedimas Seimo rinkimų. P. Starkus nebutų klausęs krikšč. dem. nurodymų, jis butų buvęs neutralus, butų prisilaikęs įstatymų ir, žinoma, nebutų buvęs jiems naudingas. Reikia žmogaus, kurio bijotų įbauginta policija, bijotų apskričių viršininkai. Faktinai dabar vid. reik. ministeriją valdys kun. Krupavičius per p. Endžiulaitį. Dabar klerikalų diktatura padidės mažiausiai dar 50%.

Kad paliko krašto apsaugos ministeriu pulk. Daukantą, tai čia, matomai, gali buti dvi priežastys: viena gal bijo prašalinti, o antra gal nori parodyti, kad čia nieko tokio nebuvo, — jokių peštynių ir ve toliau dirbama kartu.

Kauno Diplomatas.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIAI NERIMAUJA.

Pereitame „Tėvynės" num. minėjome, kad Klaipėdos krašto lietuviai nerimauja ir visomis pusėmis girdisi jų nusiskundimas Lietuvos valdonų politika tame nesenai atvaduotame krašte. Dar daugiau. Klaipėdiečiai net grumoja Lietuvos valdonams ir padaro reikšmingą įspėjimą, kad tokios padėties jie ilgiau pakęsti negalės.

Kame gludi to viso nepasiganėdinimo priežastis? — gal ne vienas paklaus. Klaipėdiečiai lietuviai perdaug reikalauja — tvirtina klerikalinio smurto politikos ritieriai. Tikroji gi priežastis to nepasiganėdinimo, tų skaudžių ir reikšmingų Klaipėdos krašto lietuvių nusiskundimų yra rimta ir suprantama tam, kas žino Lietuvos klerikalinių valdonų varomos smurto politikos liniją Klaipėdos krašte.

Jau daug kartų teko pastebėti rimtus klaipėdiečių nusiskundimus tiek Klaipėdos krašto lietuvių laikraščiuose, tiek ir Lietuvos pažangiuosiuose laikraščiuose, kad dabar Klaipėdos krašte lietuvių tautinė darbuotė yra labiau spaudžiama ir persekiojama, negu bent kuomet pirmiaus buvo. Dabar sunkesni klaipėdiečiams lietuviams laikai, negu buvo net anuo metu, kuomet Klaipėdos kraštą valdė lenkiškai-vokiškas patriotas pranceuzas Petisne. Lietuvių tautinės teisės neigiamos, jų tautinis veikimas paraližiuojamas ir ant kiekvieno žingsnio jiems kliudoma. Visame pataikaujama vokiečiams ir visos atsakomingesnės valdžioje vietos pavedamos tik pastariesiems. Jau net ir Klaipėdos krašto prezidentu rengiamasi paskirti (o gal jau ir paskyrė) vokietį Borchertą, vieton atsistatydinusio p. Gailiaus. Labai galimas daiktas, kad ir p. Gailius atsistatydino ne del savo silpnos sveikatos, kaip žinios skelbia, bet svarbiausiai del to, kad Klaipėdos krašto valdžią pavedus išimtinai į vokiečių rankas. Juk „visagaliams" Lietuvos valdonams labai lengva priversti lietuvį atsistatydinti iš prezidento vietos ir ją atiduoti vokiečiui.

Ir klaipėdiečių lietuvių gyvenimas šiandien priėjo prie tokio punkto, kad jie yra baudžiami net teismuose, kuomet nori liudyti lietuvių kalba, vietoj vokiškosios, pav. atsitikimas su p. Lėbartu Šilutės valsčiaus teisme. Skaudesnio pasityčiojimo iš klaipėdiečių lietuvių tautinių jausmų negali buti! Ar nuostabu tad, kad senelis Martynas Jankus, lyg norėdamas pasiskųsti už Klaipėdos krašto laisvę žuvusiems karžygiams, minint sausio 15 d. prie tų karžygių kapų savo rašte sako: "...visur šiandien tegirdžiame lietuvių skundas ir matome ašaras... Mum patiem šiandien nėra galimybės neigi karžygius pagerbt širdingai. Musų veikimas yra pančiojamas... Klaipėda dar nėra laisva, dar nėra lietuviška, dar svetimtaučių jaučiasi valdžia ir todel laukiame permainų; o jų ir bus, jei norėsime." Tai skaudi ironija — einiškas pasityčiojimas iš geriausių lietuvių tautos sunų ilgos kovos už savo tautines teises, kuomet priverčiama šitaip išsireikšti visą savo amžių dirbusį ir kovojusį už Lietuvos laisvę žilagalvį senelį. Štai prie ko privedė Klaipėdos krašto padėtį klerikalinė smurto politika!

Kuriuo tikslu šitaip elgiasi Klaipėdos krašte Lietuvos klerikaliniai valdonai? — beabejonės stebėsis ne vienas tikras lietuvis. Atsakymas lengvas: tuo tikslu, kad laimėjus savo pusėn Klaipėdos krašto vokiečius. Klerikaliniai ritieriai jau patyrė klaipėdiečius lietuvius ir gerai žino, kad jų tarpe klerikalizmui vergų nėra, arba yra labai maža ir klaipėdiečiai lietuviai išrinkti į Lietuvos Seimą klerikalų diktaturai nevergaus. Todel ir belieka tik vienas kelias klerikalams pasilaikyti Lietuvos valdonais — nusipirkti sau Klaipėdos krašto vokiečius ir galbėti jiems išrinkti nors tris atstovus į Lietuvos Seimą. Tuomet klerikalinės diktaturos kailis pasilieka sveikas. Ir klerikalai eina prie savo tikslo — perka sau Klaipėdos krašto vokiečių simpatijas lietuvių skriaudomis ir jų prigimtų teisių mindžiojimu. O vokiečiams juk Lietuvos ateitis nerupi. Apart to, jie dar koncesijų gauna už tą patį darbą, kurį jie dirbtų, jei jiems butų net draudžiama. Jų galutinas tikslas — grąžinimas Vokietijai Klaipėdos krašto. Ir juo labiau bus nepatenkinti Klaipėdos krašto lietuviai Lietuvos valdžia, juo lengviau pasiekiamas jų tikslas, nes nebelieka tvirtos atsparos jų žygiams paraližiuoti pačiame krašte, kuris visgi skaitosi autonominiu vienetu Lietuvos respublikoje ir tik vieni vietiniai lietuviai tegali tinkamai reaguoti į vokiečių žygius linkui Berlyno.

Štai prie ko eina klerikalinė smurto politika Klaipėdos krašte. Ir žinant klerikalų akyplėšrumą, galima drąsiai tikrinti, kad jie prieš nieką nesustos by tik savo tikslo pasiekus. Greičiau jie pražudys visą Lietuvą, ne tik Klaipėdos kraštą, negu atsisakys nuo savo smurto politikos, negu paleis iš savo rankų diktaturos vadeles. Tai yra gerai žinoma Vatikano politikos linija ir šiandieniams Lietuvos valdonams ji yra šventu dalyku.

NEPROTAUJANČIOS MINIOS UPAS.

Gyvenime yra tukstančiai atsitikimų, kurie labai vaizdžiai demonstruoja neprotaujančios minios upą. Šita pilkoji, neprotaujanti minia amžinai buvo ir šiandien yra tampoma, tąsoma į visas puses ir įvairus avantiuristai šituo minios nepastovum upu naudojasi. Mat, neprotaujanti minia vadovaujasi tik upu, o ne protu, nes ji protauti nemoka, nepajėgia. Tokios minios opiniją galima keitelioti net valandomis, ne tai dienomis, mėnesiais ar metais. Ką ji vakar garbino, šiandien jau gali į purvus mynioti, o rytoj vėl gali tą patį dalyką garbinti. Tokis pat neprotaujančios minios upas buvo Kristaus laikais, tokiu pat jis ir šiandien yra.

Šitą neprotaujančios minios upą kuogeriausiai demonstruoja vos kelių dienų atsitikimas. Tulas pakvaišėlis — matomai religinis maniakas Reidt pradeda „pranašauti" pasaulio pabaigą, kuri turėjo įvykti vasario 6 d., 12 val. nakty. Sensacijas gaudanti amerikonų spauda šitas Reidt'o „pranašystes" išpučia į didžiausį burbulą ir neprotaujančios minios upas jau nusviro pasaulio pabaigos pusėn. Besiartinant minimai valandai ta minia pradeda nerimauti ir susidaro jos tarpe tokis upas, kad nekuriose New Yorko policijos stotyse reikėjo padidinta policijos skaitlių laikyti, kad įstengus nuraminti minioje susidariusį pasaulio pabaigos upą. Ypač tose miesto dalyse policija turėjo nemaža bėdos su tuo minios upu, kuriose gyvena daugiau ateivių ir šiaip tamsesnis žmonių elementas. Laikraščiuose teko pastebėti žinių, kad net nusižudė kelios ypatos, bijodamos išvysti pasaulio pabaigą.

Pajėgiantiems protauti žmonėms šitos „pranašystės" buvo vien kasdienine spaudos sensacija. Kiekvienas protaujantis žmogus juk žino, kad pasaulio pabaiga negali ateiti visų pirma nepastebėta astronomijos mokslo. Šiandien astronomijos mokslas jau pasiekęs tokio laipsnio, kad pastebi kiekvienos dangiškų planetų menkiausį by kurion pusėn kryptelėjimą, įspėja sekunda sekundon, pėda pėdon kuomet ir kur bus matomas kiekvienas saulės užtemimas. Tad argi galimas daiktas, kad beveik stebuklus darantis astronomijos mokslas nepastebės tokios besiartinančios musų planetai-žemei katastrofos, nuo kurios turės įvykti pasaulio pabaiga — vadinasi, pražus musų žemė.

Bet pilkoji, neprotaujanti minia šitaip protauti nepajėgia. Todel ir lengva by kokiam pakvaišėliui avantiuristui tą neprotaujančią minią tampyti į visas puses ir jos nepastovum upu naudotis.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. Ip. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

PAPRASTOS SLOGOS IR INFLUENZA.

Rašo *Ip. B. Bronušas, M. D.*

Suvienytų Valstijų viešos sveikatos biuras dabar pradėjo tyrinėjimą apie paprastų slogų ir influenzos atsiradimą.

Iš iki šiol surinktų žinių apie influenzą ir kitas tam panašias ligas matytis, kad paprastos slogos užima pirmą vietą visose Jungtinėse Valstijose del to, kad tokios slogos priklauso prie užkrečiamųjų ligų rušies. Mažai yra tokių žmonių, kurie neapsirgtų slogomis nors sykį dvylikos mėnesių laikotarpy, o nekurie žmonės serga po tris ir daugiau sykių į metus.

Yra žinoma, kad kožną metą daug žmonių serga slogomis, bet nėra žinomas nuošimtis tokių žmonių, kurie sirgtų slogomis kelis sykius į metus, kadangi valdžia nereikalauja tos ligos raportavimo.

Vienas pirmesniųjų tyrinėjimų parodo, kad tik dešimt nuošimčių vienoje žmonių grupėje neturėjo slogų, o deviniasdešimt nuošimčių turėjo slogas vieną ir daugiau sykių penkių ir pusės mėnesių laikotarpy.

Slogų epidemija prasideda beveik tuo pačiu laiku kas metas, butent — spalio mėnesyje; vėliaus truputį sumažėja, bet paskui ir vėl prasideda slogų laikas.

Spėjama, kad tarp paprastų slogų ir influenzos yra artimesni ryšiai, negu iki šiol buvo manoma. Yra atsitikimų, kur visai negalima atskirti vienos nuo kitos ligos, nesa bakterijos, pagimdančios slogas ir influenzą, yra veik vienodos. Tokios slogų ir influenzos bakterijos randasi sveikame žmoguje, kas reiškia, kad toks asmuo visuomet turi buti geroj sveikatoj, kad nuo jų neapsirgus. Vienok negalima perdaug remtis ant fizinių jėgų, nes neretai ir labai sveikas žmogus pagauna slogas nuo kitų.

Šitas Jungtinių Valstijų viešos sveikatos biuro tyrinėjimas influenzos ir slogų priežasčių yra tai pirmutinis žingsnis toje linkmėje. Todel žmonija nekantriai laukia pranešimo tyrinėjimo pasekmių del to, kad yra viltis geresnio susipažinimo su tomis ligomis, kurios kas metą priduoda tiek kentėjimo, nemalonumų, ekonominių pragaiščių, o influenzos atsitikime net ir mirties.

Iš atžvilgio į influenzos ir slogų priežasčių labai mažai težinoma apie šitų ligų sulaikymą.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Kl. — Kokio didžio kambarys turėtų buti sveiko kudikio auklėjimui?

At. — Juo didesnis kambarys, tuo geriaus kudikio auklėjimui. Kambarys turėtų buti gerai išvėdintas, tačiaus reikia saugotis traukučio. Kudikiai iki dviejų metų reikalauja vieno tukstančio (1000) ketvirtainių pėdų oro įtalpos, o viršiaus dviejų metų butinai reikalauja nuo septynių iki aštuonių šimtų ketvirtainių pėdų oro.

Kl. — Į kelintą mėnesį vienas kudikis pradeda sėdėti?

At. — Sveikas kudikis pradeda vienas sėdėti, be prilaikymo, pradžioje septinto ar aštunto mėnesio.

Kl. — Jei kudikis pradeda vemti tuojaus po maitinimui, tai ar tatai yra pavojinga jo sveikatai?

At. — Tankiausiai toks vėmimas po maitinimui paeina iš priežasties oro nurijimo laike maitinimo. Tatai tankiai atsitinka, kada kudikį maitinama aukštenalką paguldytą arba atsitikime ilgo traukimo pieno iš priežasties mažos papuko skylutės. Vieną ar porą sykių laike maitinimo, o butinai po maitinimui reikia kudikį palaikyti sėdintį arba, paėmus, palaikyti ant pečių iki jis išsiriaugėja ir prašalina orą iš skilvio. Paprastai to užtenka nuo vėmimų, bet jei to negana, tai tuomet reikia pasiklausti daktaro patarimo.

Kl. — Ar kiekvienam kudikiui reikia duoti apelsinų skystimo? Jei taip, tai kada jį reikia pradėti duoti?

At. — Apelsinų skystimą reikia pradėti duoti tarp maitinimo valandų suėjus keturiems mėnesiams. Ypatingai reikia duoti apelsinų skystimą, kada kudikį maitinama virintu arba pasteurizuotu pienu.

PERŽVALGA

Klerikaliniai „Karžygiai" Vagiliauja.

„Liet. žinios" praneša sekamai:

„**Kelmės valsčiaus** rinkimus, kaip pereitus, taip ir šiuos laimėjo ‚krikščionys'. Jie valdė ir dar valdys valsčių, nors piliečiai dabar jau to nenorėtų, nes **‚krikščionys' pasirodė**.

„Perimant vienai valdybai iš kitos bylas, pasirodė, kad iždininkas ir bažnyčios šveicorius **Budraitis praleido virš 37,000 litų.** Tardant paaiškėjo, kad **Budraitis paimtus iš valstiečių mokesnius praleisdavo, o valstiečiams išduodavo kvitus su padirbtu banko buchalterio parašu** gavime jų. Budraitis suimtas ir pasodintas Raseinių kalėjiman.

„**Raseiniai.** Sausio mėn. 1 d. **Kražių valsčiaus iždininkas Limontas,** atvežė žymią sumą pinigų, kad įmokėjus bankan. Apsistojęs Perespolskio viešbuty naktį į 2 d. sausio mėn. nežinia, kur pasislėpė su minėtais pinigais, palikdamas viešbučio kambarį užrakintą. Polocijai atidarius kambarį, rasta ant sugrumdytos lovos pamestas komuolys vatos. Mat norėta įtikinti, kad pastarasis nėra pabėgęs, bet piktadarių nusmaugtas ir paslėptas. Policijai kaltininko nepavyko sulaikyti. Policija **padarius jo namuose kratą rado kvitų su suklastuotais parašais Banko kasininko ir buhalterio, numeratorių štampas ir kt.** Policija išaiškino, kad kvitas padėdavęs daryti jo brolis, kuris sulaikytas ir patalpintas Raseinių kalėjiman.

„Tuo tarpu dar nepavyko išaiškinti, su kokia suma pinigų Limontas pabėgo."

Smurto politika, spekuliacija, šmugelis, vogimai valstybės turto, tai klerikalų praktikuojamos „krikščioniškosios doros" pagrindiniai principai. Vienok klerikalai labai didžiuojasi tokia savo dora ir nuolatos garsiai šukauja apie jos „aukštumą" ir „prakilnumą". Mes jiems nepavydime tokių „dorybių perlų" ir galim pasididžiuoti, kad jie negali prirodyti nei vieno atsitikimo, kad jų keikiami „bedievukai" ir laisvamaniai tokiais darbais butų pasižymėję. Jau šiandien ir mažiausis lietuvių vaikas žino, kad žymiausis Lietuvos šmugelninkas yra kun. Puryckis, kuris ministeriaudamas varė šmugelį ir valstybei padarė milionus litų nuostolių. Žymiausis Lietuvos spekuliantas ir biednųjų žmonių lupikas dideliais nuošimčiais — kun. Vailokaitis. Kauno fortų žemę — valstybės turtą norėjo išdalinti savo giminėms — kun. Krupavičius. Valstybės iždo pinigus vagiliauja — kunigų berniokai. Matote, kokiomis „aukštomis dorybėmis" pasižymi klerikalai.

—o—

Ginčų Pabaiga.

Chicagos „Varpas" truputį pyktelėjo ant „Tėvynės" redakcijos ir musų bendradarbio, kuomet jam buvo pastebėta, kad jis netykslius ir nepamatuotus priekaištus daro SLA. Pildomąjai Tarybai ir organo „Tėvynės" redakcijai. Bet gerb. „Varpo" redakcija nenori suprasti tų pastabų ir posenovei tikrina, kad Susivienijimas dabar nėra lietuviškas ir todel jis „turi buti lietuviškas, o ne pataikauti visokiems internacionalams". Kame gerb. „Varpo" redakcija mato Susivienijimo pataikavimą „visokiems internacionalams" — sunku atspėti iš tų jos priekaištų.

Vienok tolimesnių ginčų vesti su „Varpu" šiuo klausimu nematome galimybės. Kuomet laikraščio redakcija prisileidžia net prie tokios „kritikos", kad pradeda prikaišioti „ant ‚kornų' laipojimo" baimę, kad „Tėvynės" bendradarbiai yra „iškepami ‚Tėvynės' kepykloj", kad „Tėvynės" redakcija pati nežino ką kalba ir esą jai net paties SLA. gerovė nerupi, tuomet jau pasidaro ginčai neįmanomi kad ir svarbiausiu klausimu. Todel daugiau neatsakinėsime „Varpui" į jo puolimus SLA. viršininkų delei Susivienijimo „nelietuviškumo" ir „Varpas" gali sau ramiai varyti tą kampaniją ir toliau, jei tik tas jam dar nenusibodo ir jei jis tame suranda sau smagumą.

—o—

Kunigų Organo „Perlai".

Kunigų organe „Drauge" neva „tautininkas" rašo straipsnį apie įvykius su p. K. Norkaus ir Dr. M. J. Viniko kratą. Pats straipsnis, kaip straipsnis — klerikališkai-kunigiškas, nes „Drauge" užtikti rimtą ir bešališką straipsnį butų didžiausia naujanybė. Bet pabaigoje to straipsnio redakcijos pridėta pastaba viršija visus iki šiol „Drauge" išlietus purvus ant jo nepakenčiamų žmonių galvų. Paklausykite tos pastabos:

„Apie p. Viniką jo draugai pasakoja, buk jis esąs skysto proto didelis pasakorius. Tad jam čia sugrįžus tikimasi amerikiečių liberalų spaudoj daugelio naujų ‚pliotkų' apie Lietuvos valdžią ir įstaigas. Palauksim — pamatysim."

Matot kaip „krikščioniškai" kunigų organas „garbina" Lietuvai dirbusius ir dirbančius rimtus žmones. Iš šito matyt, kad klerikalai patys žino, kad daug kas galima pasakyti apie Lietuvos valdžią ir jos kontroliuojamas įstaigas ir iš anksto jau net kunigų organas pranašauja apie „pliotkus". Lietuva butų laiminga, jei apie Lietuvos valdžią tik „pliotkus" reikėtų skleisti. Bet ant nelaimės Lietuvos klerikalinės valdžios darbai yra ant tiek žalingi visam Lietuvos gyvenimui ir jos ateičiai, kad truksta net žodžių tos vargiai atitaisomos Lietuvos nelaimės atpasakojimui.

Kas liečiasi „pliotkų", tai kunigų organas yra didžiausiu pletkininku ir purviniausiu šmeižiku kitų įsitikinimų žmonių, negu bile laikraštis, kokį tik mums iki šiol teko matyti. Ir jei jis turėtų nors kiek gėdos, tai šitą savo pastabą apie Dr. Viniką kuogreičiausiai atšauktų, nes Dr. Vinikas mums pareiškė, kad jis nemano bent kokių pranešimų daryti apie Lietuvos vidujinio gyvenimo politiką, nes jam, kaipo valdininkui, neišpuola valdžios darbus kritikuoti, arba juos girti. Vienok mes nelaukiame iš kunigų organo tokio žmoniško pasielgimo. Jo principu buvo ir šiandien yra meluoti apie viską, kas tik neklerikališka ir žemiausios rušies budu šmeižti kiekvieną žmogų, kuris netarnauja klerikalizmui.

—o—

Katalikiškos Lietuvos Įdomybės.

„Liet. žinios" paskelbia sekamą žinią:

„Miroslavo kunigas (k. d.) kooperatyvo vedėjas, griežtai nusistatė žydams neduoti traktieriaus, prašė atiduoti tą ‚gešeftą' kooperatyvui. Prašymas buvo patenkintas; tačiau nežinia kodel imta ir ‚gešeftas' perduota žydui Finkelšteinui Jošujui. Tas žydelis jau ramybės kunigui nedavė, vis prašė kuo greičiausia išimti jam patentą prieš šventes, nes galėsiąs gerai pasipelnyti. Tuo laiku Pupisodžiaus kaime mirė ukininkas Nedžinskis. Kunigui užmokėta 120 litų už laidotuves. Prižadėta mirusį palaidoti. Sausio 5 d. atvežus galan Miroslavos miest. lavoną, laukė pasitinkant kunigo. Bet pasirodė, kad kunigas su žydu nuvažiavę Alytun išimti žydui traktieriui patentą (valstybinės degt. parduotuvė). Žmonės, pasipiktinę kunigo pasielgimu, patys be kunigo nabašniką palaidojo.

„Dabar visoje apylinkėje žmonės kalba: Štai tau laikai, kunigai, vieton į laidotuves, už kurias pinigus ima, vyksta miestan patentą žydams išimti, o žmonės per kiaurą dieną palieka jo laukti."

Vadinasi, katalikiškos Lietuvos kunigams svarbiau yra žydų „gešeftas", negu aptarnavimas tikinčiųjų žmonių tikybiniais reikalais, nors ir paima nemažus pinigus už tokius savo patarnavimus. Ir dar toki kunigai drįsta vadinti „bedieviais" kitus žmones, kurie šitokius jų darbus iškelia aikštėn. Daugiau tokių kunigų Lietuvoje, o greitu laiku Lietuva apsivalys nuo klerikalinės diktaturos skudurų.

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Ir va kodel: Vilnius, lenkams gal ne tiek svarbus, kaipo valstybės kuno dalis, kiek tat svarbus kaipo barjeras Rusams su Vokietija. Gi Prancuzijai nemažiau rupėjo stipriu baru atskirti Rusus nuo Vokietijos. Tam įrodyti ganės pažymėjus tai, kad lenkų rusų kare prieš Rusiją, galima sakyti kovojo ne Lenkija, o Prancuzija. Juk visas pasaulis žino, kad Lenkijos karai žymiai aptuštino Prancuzijos iždą.

P. Hymansas iš anksto žinojo, kad Lietuvos vyriausybė *nepriims* Tautų Sąjungos Tarybos rezoliucijos. Todel ir musų valdžios atsakymas jam buvo nesunku nuspėti. Gavęs p. Galvanausko notą Hymansas vis tik ieškojo išeities, kad lietuvius dar kartą suvedus su lenkais pasiderėti. Taigi savo nota p. Hymansas mėgina dar kartą suvesti kruvon dviejų šalių delegacijas ir šauktis į jų „politinę išmintį" siulydamas rugpiučio 25 d. (1921 m.) atvykti Ženevon tolimesnėms deryboms vesti. Na, ir žinoma musų valdžia kuoskubiausia pranešė p. Hymansui, kad sutinkanti atvykti į Ženevą toliau su lenkais derėtis. Lenkams bereikėjo ruošti meškerę aukso žuvytėms gaudyti. Tai buvo paskutinysis bandymas lietuvių tautos nepriklausomybei pražudyti. Ir ištikrųjų Lenkijos šalininkai tvirtai tikėjo, kad Ženevos derybos nulems Lietuvos likimą į blogąją pusę.

Ženevos deryboms prasidėjus p. Hymansas patiekė ko pereitų metų gruodžio 7 d. savo garsųjį avanprojektą, kuris netik Lietuvoje, bet ir visame pasauly sukėlė tikrą audrą. Delto yra gyvo reikalo tą avanprojektą nurašyti čia ištisai, tuo labiau, kad pirmasai Hymanso projektas ir Tautų Sąjungos Tarybos rezoliucija to reikalaute reikalauja*) Avanprojekto turinis yra šisai:

„Str. 1. Abi valstybės pripažįsta viena kitos nepriklausomybę ir suverenitetą. Jos pripažįsta bendrus interesus, del kurių randasi butinas reikalas sudaryti bendradarbiavimo sistema, paremta tam tikromis konvencijomis ir *nuolatinių ryšių organų įkurimu.*

„Str. 2. Siena tarp Lenkijos ir Lietuvos valstybių eina Curzono linija ligi Nemuno, išilgai Nemuno iki Druskininkų, toliau Ežerai, pasiekia Nemuną ligi Berezinos įtakos, tiesia linija į rytus ligi susitikimo su Rusijos siena, nustatyta Rygos sutarties.

„Str. 3. *Vilniaus sritis Lietuvos valstybėje sudaro autonominį kantoną.* To kantono sienos bus pravestos maždaug lygiomis dalimis *padalinant dabartinę neitralinę zoną:* jos eis iš rytų nuo *Gedraičių, Širvintų, paliekant Vilniaus kantonui gelželį Vilnius — Varena.*

„Str. 4. Vilniaus kantonas organizuotas pamatais panašiais į Šveicarijos kantonus, laisvai pasirinks kantoninius valdininkus. Atstovybė Centraliniame Seime bus proporcinga jos gyventojams. *Centralinė Lietuvos Vyriausybė santykyje su Vilniaus kantonu turės tokių pat prievolių, (atribucijų), kaip federalė Berno vyriausybė santykyje su Šveicarų kantonais.* Centralinė vyriausybė ir centralinis Seimas bus Vilniuje.

„Str. 5. Armija bus organizuota *šaukiant kariuomenę sritimis.* Vienetai pašaukti Vilniaus kantone ir vienetai, pašaukti likusioje Lietuvos teritorijos dalyje, *galės išeiti iš savo šaukimo zonos tik karo atvėju arba jei viešoji tvarka butų ardoma,* leidžiant Centraliniam Seimui, arba jei tuomet Centralinis Seimas neposėdžiauja jis turės buti tuojaus sušauktas. Vilniaus kantono kariuomenė bus laikoma vyriausios Lietuvos vadovybės žinioje.

„Str. 6. Oficialinės kalbos visoje valstybėje bus lenkų ir lietuvių.

„Str. 7. Visoje Lietuvos valstybėje bus laiduotos kuoplačiausios garantijos visoms etnikinėms mažumoms, mokslo, tikybos, kalbos ir draugijų teisės srityse.

Str. 8. Užsienių politikos ryšiui abu, *Lietuvos ir Lenkijos Seimai, parinks delegacijas iš lygaus narių skaičiaus,* eidami proporcingos atstovybės sistema, *taip kad iš svarbesnių partijų butų atstovų.* Tos delegacijos bendrai posėdžiaudamos, balsų dauguma spręs, kurie klausimai interesuoja abu kraštus. *Užsienio politikos bendrojo intereso aktai, kurie reikalauja įstatymo sankcijos, bus iš pradžių patiekti dviem delegacijom, drauge posėdžiaujančiom. Jų priimtas tekstas bus patiektas abiem Seimam ratifikuoti.*

„*Abi vyriausybės pažymės po lygų skaičių atstovų, kurie sudarys Užseinių Reikalų Tarybą;* ta Taryba turės uždavinio studijuoti klausimus, kurie bendrai interesuoja abu kraštu ir paruošti bendrąją darbo programą. Ji redaguos raportą *periodinėms vyriausybių konferencijoms.*

„Str. 9. Bus padaryta militarinė apsigynimo konvencija šiais pamatais:

„a) Abiejų generalinių štabų susitarimą del kariuomenės mokymo ir organizacijos metodų priėmimo;

„b) Abu generaliniu štabu susitaria taikos metu del paruošimo bendro veikimo plano karui ištikus, taip pat ir mobilizacijos, koncentracijos transportų ir paskirstymo kariuomenės pasieniuose. Šitas nutarimas bus vykdomas periodinių konvencijų keliu. Be to nuolatiniai ryšiai butų laiduoti tam tikro nuolatinio tyrimų ir bendradarbiavimo organo.

„c) Lietuvos armija kooperuos kariuomene ir karo priemonėmis su Lenkijos armija už Lietuvos sienų. Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių kooperacija Lietuvos teritorijoje.

„d) Bendriems abieju armijų veiksmams prasidėjus nustatoma viena vadovybė, bet vyriausioji Lietuvos armijos masė pasilieka sugrupuota Lietuvos vadovybėje.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

GYVA PALAIDOTA.

Tiek darbo padėjus! Naktų nemiegojus!
Tiek baimės kentėta, tiek vilties drąsios!
Ant slenksčio pražuties dabar atsistojus—
Dabar susilaukiau dienos prakeiktos!..

Kitą kart man bunant valdiškoje tarnyboje, Schuylkill Haven pamišėlių prieglaudoje, teko išgirsti įdomi istorija moters, kuri per penkioliką metų buvo uždaryta bepročių tarpe.

Jeigu kam nors pasitaikė eiti pro pamišėlių namus, ypatingai vasaros laiku, kuomet langai pakelti, tai galėjo išgirsti įdiotiškus šukavimus, spiegimus, dantimis griežimus, gilius dusavimus, jų besikalbėjimą su savo siela, išmėtinėjant pats sau ir keikiant kitus; paprastai keikia tuos, su kuriais budami liuosybėje arčiau gyveno, o ypatingai tuos, kuriuos iš širdies mylėjo. Tokių savo draugų pamišėliai nepamiršta ir blogąjam upui užėjus, keikia juos.

Taigi praeivis, kurs nėra susipažinęs su pamišėlių gyvenimu, išgirdęs įvairių įvairiausius šukavimus stebisi, klausdamas pats savęs: „Kas ten dedasi, už tų sienų, iš kurių ateina balsai kaip ir iš pragaro, apie kurį taip daug Romėnų rašytojas Dantė savo knygoje ‚Inferno' kalba?"

Penkiolika metų atgal, tuo laiku, užsidarė durys užpakaly čion minimos moteries, kuomet ji įžengė į šį pragarą — iš šviesaus gyvenimo tapo įmesta į tarpą gyvųjų numirėlių. Geležinėmis grotomis be lovų, be paklodalų ir užklodalų, klėtkos, į kurias įstumiama ant nakties po vieną nelaimingųjų, kad negalėtų nusižudyti; kad susisukę iš paklodalų virvę negalėtų pasikarti. Kankinasi per naktis ant grynų grindų, veik pusnuogiai, dusauja, spygauja, švilpia, rėkia įvairiais balsais...

Kas sakė, kad nėra pragaro!?

Ir man toje įstaigoje tarnauti buvo nejauku. Nors nereikėdavo man nuolatos buti tarp tų nelaimingų, bet gana to, kad dienomis tekdavo aplankyti pamišėlių skyrius ir prisižiurėti jų kančioms. Per ištisus tris metus negalėjau savęs priversti priprast prie to gyvenimo. Baisiai mane nervuodavo, nustojau sveikatos ir pagaliau turėjau rezignuoti iš tos vietos. Šiame apsakyme vardo moteriškės neminėsiu, nes aš išeidamas palikau ją dar gyvą. Gal dar ji ir šiandien ten vaitoja. Šitai jos pačios istorija. Skaityk, manau kad suprasi.

„Atsimenu, kuomet man dar mažai bunant, mano mama baugindavo baubu, kuris esą gali išlysti iš sienos ir palaidoti gyvą sienoje ant amžių.

„Kuomet tais žodžiais atsiliepdavo į mane mano motina, visuomet budavo šaltas šiurpas perbėga per kuną... Tik pamislyk, buti gyva palaidota! mano kudikiškas supratimas niekuomet negalėjo atvaizdinti baisesnio daikto, kaip buti gyva palaidota...

„Ir šitai aš dabar pamišėlių namuose gyva palaidota, kankinuosi per pastaruosius penkioliką metų... penkioliką metų gyvenu mirusi. Tankiai savęs klausiu, ar tai galimas daiktas, kad aš esu beprotė?... Turi buti kokia nors viršgamtiška spėka, kuri mane palaiko, kad aš galiu gyventi diena po dienai...

„Kartais manau, kad turėjo kas nors su manim atsitikti. Negalimas daiktas, kad Povilas — mano vyras be reikalo butų mane čion gyvą palaidojęs. Juk aš išsižadėjau savo tėvų ir namų, kur buvau neapsakomai lepinama, mylima ir giminių gerbiama ir apleidau tą visą vien tik del jo. Dirbau, kamavausi, prie ko iš mažens nebuvau pripratusi, kad jam pagelbėti. Argi jis butų tokis beširdis ir butų įstumęs mane tarpe pasiutėlių vien tik delto, kad atsikratyti?....

„Nežinau kaip tas viskas įvyko, nei kas su manim atsitiko. Mintis paliko tamsi. Žinau tik, kad aš likausi nuo pasaulio atskirta. Mano draugė Morta, kuri seniaus budavo atvažiuodavo mane aplankyti, pasakojo man, kad Povilas jau nesąs mano vyru — jau vedęs su kita. O aš čion uždaryta... Man dabar rodos, kad nieko su manim blogo nėra, nes aš dirbu, valgau, miegu kaip ir kiekvienas samdytas darbininkas, kuris nėra laikomas pamišusiu. Tik skirtumas tame, kad jie yra samdomi, gauna užmokėti už savo darbą ir yra laisvi po savo darbo valandų, eina kur nori ir daro ką nori. O aš... aš dieną ir naktį po užraktu čionais tarpe pamišėlių. O, kaip senai aš nieko iš pažįstamų nemačiau, kaip man begalo ilgu!..

„Iš pradžių mano vyras budavo atvažiuoja gana tankiai. Budavo išeinam į žardį ir jis paspausdavo mane už rankos ir pasirodydavo ašaros jo akyse. Budavo išvažiuodamas prižada ir vėl mane aplankyti ir vežtis namon su savim. O kaip neapsakomai aš laukdavau to kito karto... Bet vėliaus pradėjo lankyti kas kart rečiau, o dabar niekuomet jau neatvažiuoja... O gal ir tiesa, ką Morta man sakė. Gal jis ir turi kitą moterį... Bet kaip su manim?... Ak! Kas aš, ką apie mane gali kas mislyti? Ar gali buti kas labiau negyvu, kaip mirusi meilė?.... Povilo meilė del manęs mirus senai, senai... Kažin, ar tas yra priežastimi to, kad aš čionai gyva palaidota? O kad aš kaip nors galėčiau išsiaiškinti šią misteriją, kad kas nors man pagelbėtų. Aš viena, pati viena, per kvaila buti paliuosuota, bet negana kvaila buti čionais uždaryta.

(Daugiau bus)

P. Tarasenka.

KALBA IR MUSŲ PRAEITIS

Brangiai prof. K. Bugos, garbingojo gimtosios kalbos praeities tyrinėtojo, atminčiai.

Retas iš musų nesiįdomauja praeitimi, ypatingai tautos; kiekvienas, kas didžiuojasi savo tautos vardu stengiasi pažinti ir jos praeitį, kad suradus per amžius pramintus tautos kulturinius kelius ir nuvedus ją tais keliais į šviesią ateitį.

Ne nuo tos valandos kuomet tauta pasirodė istorijoj prasidėjo jos savarankis gyvenimas, ne tuomet užgimė ir jos kultura, kuria didžiuojasi ir brangina kiekvienas tautietis — ilgus amžius nenuilstamų kovų, darbo, reikalavo tautos pasiruošimas, kad užėmus lygią vietą kitų tautų tarpe — steigėjų bendros pasaulio kulturos. Pažinimu gi tautos prado, jos savytos kulturos pirmųjų bruožų gludančių amžių gilumoje ir turėtų užsiimti kiekvienas, kas norėtų tikrai pažinti savo tautos praeitį.

Įdomus ir viliojantis tautos jaunystės laikotarpis, bet mažai kas yra likę jo pažinimui, lygiai kaip suaugusio žmogaus vėlesnieji gyvenimo įspudžiai užtemdo jo kudikystės dienas. Taip ir tauta per ilgus kovų amžius už savytą kulturą užmiršo savo pirmas pastangas, pirmus žingsnius tautinės kulturos kurime — nes tų pirmųjų, kovų už savo buvį dar nieks nežymėjo, nerašė, net ir paties rašto dar nežinota.

Tautos keliai jos priešistorinėj gadynėj nors ir nebuvo pažymėti rašte, bet paliko kiek kitos medžiagos, kuri ne mažiau kaip raštas gali suteikti jos praeities pažinimo medžiagos. Paprasta toji medžiaga — kiek sutrunėjusieji per laiką prabočių kaulai jų darbo įrankiai, padarai ir kalba — kuri teikia tautai vardą. Visa ta medžiga vėlesniais amžiais tapo paslėpta nuo platesnės visuomenės akių, o tik ne daugelio pasišventusių tirinėtojų pastebima ir nagrinėjama, kad ir iš mažų likučių vaizdingai parodyti ir giliausioji tautos praeitis.

Įvairi medžiaga tautos praeities pažinimui ir įvairųs pažinimo keliai: antropologas žmogaus griaučių likučiuose stengiasi pastebėti rasines tautos žymes, archeologas nagrinėdamas žmogaus įrankius ir padarus ieško juose pirmųjų kulturinio savitumo bruožų, bet kaip pirmas taip ir antras mokslas, nors ir duoda daug medžiagos praeities pažinimui, bet yra dar nebyliai, jie negali pasakyti kuriai tautai prigulėjo tos kaukolės, kieno vagta kuriant kadaise graži savyta kultura. Šiems praeities tyrinėtojams visapusiškai nušviesti praeitį padeda dar kalbininkas, kuris naudodamasis gyva tautos kalba pamažu nuo jos atskiria vėlesniojo laiko priaugimus ir slinkdamas į praeitį jau surinktai antropologiniai ir archaiologiniai medžiagai suteikia gyvą ryšį su tautos vardu.

Taip drauge bedirbdami, vienas kitą remdami pažymėti mokslai pamažu pakelia paslaptingos tautos ir žmonijos praeities uždangą. Kalbotyra neretai pateikia davinių ir iš tų tautų praeities, kurių vardų nei žmonių atmintis nei istorija nepaliko, bet kurie dar tolimoje žmonijos praeityje yra dalyvavę bendros žmonijos kulturos kurime.

Garbė tiems mokslo vyrams, kurie su pasišventimu ieško žmonijos paslaptingoje praeityje bendros kulturos kurymo kelių, vaizdingai rodo jos plėtojimasi, bet dar didesnė garbė tam mokslininkui kuris dirbdamas ir bendram žmonijos praeities pažinimo mokslui atydžiai ieško savytos tautinės kulturos, jos vystymosi kelių.

Tokiu tautininku-mokslininku buvo ir prof. K. Buga, apie kurio staigią mirtį pranešė mums netolimos praeities spauda, giliai sujudinus kiekvieno lietuvio širdį.

Kad pabriežus reikšmę tautos praeities pažinimo mokslui kalbotyros išdavų, prieitų prof. K. Bugos ir supažindinus platesnę visuomenę, pateikiu keletą pastabų palyginęs prof. Bugos kalbotyros mokslo išdavas su Lietuvos Archeoligijos išdavomis.

Toli praeityje, amžių gilumoje dar akmens gadynėje, randa savo pradžią ir lietuvių tauta, apie ką liudija kalba, senai suįdomavusi pasaulio mokslininkus savo savitumu ir senumu, tarpe kitų indoeuropiečių kalbų. Ilgą laiką tiksliai nepažinę lietuvių kalbos mokslininkai skaitė ją jaunesne bet artimesne prie garsiųjų Vedu giminių kalbos, bet paskutiniu laiku lietuvių kalba pripažinta seniausioji iš visų indoeuropiečių kalbų. Turėdama seniausią kalbą ir pati lietuvių tauta irgi yra seniausia, bet kur gimė ji, kur klajojo per ilgus amžius iki visai subrendo ir pasižymėjo savarankiškumu — sunku pasakyti. Kur buvo Lietuvos protėvynė, yra daug mokslininkų spėliojimų ir daugel kur jos ieškota kaip Europoje taip ir Azijoje. Bet turime prof. K. Bugos įrodymų, kad jos buta· ties „jurų-marių" ir kad pirmieji kaimynai su kuriais santikiavo lietuviai buvo Suomiai. Tas „jures-mares" prof. K. Buga skaito buvus Volešo pelkes, Minsko apyvardoje, kurias dar graikų istorikai vadino „Giberborėjų marės", ilgainiui pavirtusias į pelkes, bet dar ir šiandien tamę sausžemyje iškasama senoviškų jurių laivų.

Poliesio pelkių pietiniam krašte gyveno, anot prof. Bugos ir lietuviai; čia jie subrendo kulturiniai, čia pradeda sueiti į artimesnius santykius su gotais atsiskyrusiais nuo bendros indoeuropiečių šeimynos. Tuo laiku lietuvių gimines pastebi istorikas Tacitas ir graikas Ptolomajus duodami jiems vardą „Aeštiorum gentes", kokiu vardu pirmas iš mokslininkų prof. K. Buga ir pradeda vadinti visas lietuvių gimines, vietoj, iki šiol vartojamo, pavadinimo „baltai". Apsigyvenusios Pavislyje Aisčių giminės, X amžiuje įgauna vardą Prusų ir istoriniuose šaltiniuose prapuola Aistų vardas. Gyvendami ilgesnį laiką vienoje vietoje Prusai pasižymėjo grynai tautiniu vienodumu, ką pastebėjo ir garsus vokiečių mokslininkas A. Bezzenbergeris.

(Daugiau bus)

Butkų Juzė.

Dieviškos Naktys

Nakties šventykloj žvakės dega,
O dumai sidabro nuo dangiško skliauto
Pavargusią liustančią žemę
Taip aprėdu saulėtu puošia...
Ir žvaigždės, mėnulis žibėjimu savo
Lig angelas siųstų pasaulin—
Kad sielas žmonių prispaustųjų
Nežemiška jėga gaivintų...
Vidurnakčio psalmės ugningos
Didžiojoj šios žemės maldykloj
Paragina širdį kiekvieną
Pamest pragaištingąją kančią
Ir, pasekant šviesiąją mintį,
Keliauti prie Amžino Tikslo...
Kristalo žibutės aukštybėj
Vilioja, kad sykį akis užverkstasias
Pakeltų nuo žemės mus' žmonės.
O mėnuo auksinis bučiuoja
Jų veidus iš gelsvosios drobės...
Ir vakaro vėjas, lyg pertrukęs vilkas,
Nusvirusią galvą įspraudžia
Į aštrųjį kadagio krumą...
Nušautojo kario
Vėlė, atsiklaupus prie kryžiaus,
Galingai taip meldžias—
Kad kelią išvystų kur eiti...
Ir nužengia angelas baltas,
Ir ima už rankos,
Ir klaupdams prieš jąją
Į savojo Tėvo ją įveda rumus...
Šios naktys — tai naktys stebuklų,
Kad sielą kiekvieną
Ramybėje meilės skandina;
Kad dangiškas džiaugsmas
Krutinę kiekvieną gaivina,—
Tarytum tai angelas Motinos musų
But žemėn nužengęs...
Šios naktys — tai dangui prilygstamos naktys.

Nes žemėn pats Dievas atėjo
Apreiškimo savo atlikti.

(„Kl. Žinios")

SLA. Antras Auksinis Konkursas

Šiuomi skelbiame, kad su *1 d. balandžio, 1925 metų,* prasideda SLA. ANTRAS AUKSINIS KONKURSAS, kuris tęsis iki *1 d. balandžio, 1926 metų.* Šitas Konkursas sutvarkytas kiek kitoniškiau už buvusius SLA. konkursus ir musų supratimu yra atatinkamai pelningas atlyginimas SLA. darbuotojams už jų pasidarbavimą pritraukimui naujų narių prie SLA.

Šitą Konkursą nutarėme paskelbti svarbiausiai tuo tikslu, kad davus progos didesniam skaitliui Amerikos lietuvių darbininkų aprupinti savo nežinomą rytojų apdraudos ir ligoje pašalpos žvilgsniu. Žinoma, svarbu kiekvienai organizacijai, taip lygiai svarbu ir musų Susivienijimui turėti kuodidžiausį skaitlių narių, nes tuo budu galima didesnius darbus nuveikti labdarybės ir kulturos dirvoje ir kartu organizacijos medžiaginė padėtis tvirtėja ir jos nariams organizacijos darbai lengvėja, nes didesnis skaitlius darbuotojų atsiranda. Bet kiekvienas SLA. narys žino, kad šiandien musų Susivienijimas jau prigyveno prie tokio punkto, kad jis priimdamas naujus narius daugiau naudos padaro naujiems atėjunams į musų tarpą, negu sau. Arba kitais žodžiais tariant, šiandien musų organizacija jau yra tokioje padėtyje, kad ji yra reikalingesnė kiekvienam darbininkui žmogui, negu jai yra reikalingi nauji nariai. Šiandien Susivienijimas iš naujų narių reikalauja tik minimum mokesnių, kokius mokama kitose tos rušies organizacijose, o savo naujiems nariams jau užtikrina visokią pagalbą, kokia tik sulig konstitucijos kiekvienam SLA. nariui priguli.

Jei šitai suprastų kiekvienas Amerikos lietuvis, ypač sunkaus ir pavojingo darbo žmonės, tai mums nereikėtų jokių konkursų skelbti, nereikėtų nei organizatoriams jokių atlyginimų duoti. Senai jau but prie Susivienijimo prigulėję visi Amerikos lietuviai. Bet ant nelaimės ne visi musų broliai ir sesės šitą svarbų reikalą supranta. Didelė didžiuma Amerikos lietuvių tarsi sau ir savo šeimynoms ant keršto į šitą svarbų reikalą pro pirštus žiuri ir taip leidžia savo dienas nepasirupindami savo nežinomą rytojų nors galimai daugiausiai apdrausti. Tukstančius liudnų atsitikimų turime Amerikos lietuvių gyvenime, kuomet šeimynos globėjas ir duondavys, atsitikus kokiai nelaimei ar mirčiai, palieka savo šeimyną be cento ir be jokios pagalbos, didžiausiam skurde vesti žiaurią ir sunkią kovą už savo gyvybės palaikymą. Vienok šitie liudni gyvenimo faktai ne visus darbo žmones pamokina — daugelis nepajėgia jų matyti ir tinkamai įvertinti, kad ir jis pats ir jo šeimyna stovi lygiai tokio pat pavojaus angoje, jei nėra galimai daugiausiai apdraudęs savo gyvybės ir sveikatos patikėtinose ir pastoviose organizacijose.

Kadangi musų giliausiu įsitikinimu Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra atatinkamiausia kiekvienam lietuviui organizacija savo nežinomam rytojui aprupinti, todel mes ir norime, kad kiekvienas lietuvis prie SLA. prigulėtų. Ir nėra abejonės, kad kiekvienas prigulės, kuomet jie tinkamai supras visus gyvenimo pavojus, kuomet pilnai dažinos kiek gero gali padaryti sau ir savo šeimynoms prigulėdami prie SLA. Nors SLA. darbuotojai su dideliu pasišventimu dirba ir aiškina savo draugams ir pažįstamiems šitą svarbų reikalą ir musų organizacijos naudingumą, bet negalima norėti, kad tie musų pasišventę darbuotojai amžinai šitas sunkias pareigas eitų vien idėjos delei, vien žmoniškumo jausmo vedami. Juk ir jiems reikia gyventi — reikia savo ir savo šeimynų butiniausius kasdienius reikalus aprupinti. Todel šita mintimi vaduodamiesi ir skelbiame šį *SLA. Antrą Auksinį Konkursą* ir už prirašinėjimą naujų narių prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra skiriamos sekamos dovanos ir sekamomis sąlygomis:

1) Kas prirašys daugiausia naujų narių, bet nemažiau šimto, gaus dovanų auksiniais pinigais $100.

2) Kuris prirašys nemažiau 90 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $90.

3) Kuris prirašys nemažiau 80 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $80.

4) Kuris prirašys nemažiau 70 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $70.

5) Kuris prirašys nemažiau 60 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $60.

6) Kuris prirašys nemažiau 50 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $50.

7) Kuris prirašys nemažiau 40 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $40.

8) Kuris prirašys nemažiau 30 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $30.

9) Kuris prirašys nemažiau 20 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $20.

10) Kuris prirašys nemažiau 10 narių, gaus dovanų auksiniais pinigais $10.

Taipgi bus mokama 25c. už prirašymą kiekvieno naujo nario į pirmą arba antrą laipsnį apsaugos Vaikų Skyriuje.

Apart viršminėtų dovanų, kiekvienas dalyvaujantis Konkurse gaus paprastą atlyginimą už kiekvieną naujai prirašytą narį, butent: už I laipsnį apsaugos — 50c.; už II — 75c.; už III — $1.00; už IV — $1.25. Visų laipsnių nariai Konkurso laimėjimo skaitlinėje bus skaitomi lygiais.

Taipgi „Tėvynėje" bus patalpinti tų darbuotojų paveikslai, kurie geriausia pasižymės Konkurse.

Konkurse dalyvauti pirmybę turėtų gauti kiekvienos kuopos organizatorius arba valdybos nariai, ypač tie nariai, kurie po kaucija, nes už kiekvieno Konkurse dalyvaujančio darbuotojo finansinę pusę atsako pačios kuopos. Vienok Konkurse gali dalyvauti kiekvienas SLA. narys, kurį kuopa įgalios ir užgirs kaipo Konkurso dalyvį, atsakydama už jo darbą. Be kuopų užgyrimo nebus priimamas Konkurse dalyvauti nei vienas darbuotojas, kaipo oficialis Konkurso organizatorius, turintis teisę prie dovanų. Taipgi kiekvienas tokis kuopos užtvirtintas narys-darbuotojas, kuris rengiasi dalyvauti Konkurse, privalo tuojaus užsiregistruoti Centre ir kiekvienos savaitės pabaigoje prisiųsti Centrui savo raportą, kiek naujų narių bėgyje tos savaitės prirašė. Visų Konkurse dalyvaujančių narių vardai ir skaitlius jų prirašytų narių, laiks nuo laiko bus skelbiama „Tėvynėje".

Žinodami iš praeities patyrimų musų SLA. darbuotojų gabumus ir pasišventimą organizacijos labui, tikimės, kad šis SLA. Antras Auksinis Konkursas bus pasekmingas ir daugiau naudos atneš kaip musų organizacijai, taip ir Amerikos lietuvių visuomenei, nes bus prirašyta prie SLA. daug didesnis skaitlius naujų narių, negu tatai buvo padaryta praėjusių konkursų metu. Taipgi pasitikime, kad kiekviena SLA. kuopa dalyvaus šiame Konkurse ir nebus tokio SLA. kuopų organizatoriaus, kuris nesistengs pasidarbuoti savo organizacijos ir savo brolių lietuvių labui ir kartu laimėti sau dovaną ir garbingo SLA. darbuotojo vardą už savo pasidarbavimą.

Ant galo nors keliais žodžiais norime priminti, kad šio Konkurso laiku pareiga kiekvieno SLA. nario kuo tik gali prisidėti prie Konkurso pasisekimo. Taipgi pareiga visų SLA. narių, ypač Konkurso organizatorių dėti kuodidžiausių pastangų pritraukti kuodidžiausį skaitlių jaunuolių prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Tuo tikslu yra skiriamos dovanos ir už prirašymą naujų narių ir į Vaikų Skyrių. Šitos dovanos yra didžiausios, kokias tik galima skirti, nes atiduodama organizatoriams dovanomis visa įsirašymo mokestis į Vaikų Skyrių. Didesnių dovanų Pildomoji Taryba skirti negali už prirašymą narių į Vaikų Skyrių ir todel neabejojame, kad gerbiami SLA. darbuotojai šitai tinkamai įvertins. Taipgi reikia dėti visų pastangų, kad kuodaugiausiai pritraukus ir į SLA. suaugusiųjų skyrius čionai augusio jaunimo. Nuo šitų musų pastangų priguli netik musų organizacijos ateitis, bet ir visų Amerikos lietuvių likimas. Jei musų priaugantis jaunimas ištautės, tuomet ir visas lietuvių veikimas, visos musų organizacijos ir visi nuveikti darbai Amerikoje žus. Musų priaugančioje kartoje yra Amerikos lietuvių gyvenimo ateitis ir todel visi dirbkime tos ateities patikrinimui. Šituo reikalu teks mums kiek vėliaus specialiai atsilieptį į visus SLA. darbuotojus ir narius, kiek platesniais motyvais tą svarbų reikalą įrodant.

Kadangi šis SLA. Antras Auksinis Konkursas yra tokiu pelningu atlyginimu SLA. darbuotojams už jų sunkų darbą — už prirašinėjimą naujų narių prie S. L. A., kokio iki šiol nei viena Amerikos lietuvių organizacija neįstengė savo darbuotojams suteikti, todel tikimės visų SLA. darbuotojų energingos darbuotės ir kuodidžiausių dovanų laimėjimo. Jau dabar visi pradėkime rengtis tam svarbiam ir didžiam musų organizacijos darbui ir su 1 diena balandžio visi stokime darban. SLA. Pildomoji Taryba visuomet bus su Konkurso darbuotojais ir visomis savo išgalėmis jiems gelbės. Visų musų branginamos organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje laimėjimas yra visų SLA. narių laimėjimas, todel visi ir dirbkime, kad pasiekus kuodidžiausio laimėjimo šio SLA. Antro Auksinio Konkurso metu!

SLA. PILDOMOJI TARYBA—

S. Gegužis — Prezidentas,
V. Kamarauskas — Vice Prezidentas,
P. Jurgeliutė — Sekretorė,
T. Paukštis — Iždininkas,
Dr. E. G. Klimas — Daktaras-Kvotėjas,
J. M. Danielius ir *M. A. Raginskas* — Iždo Globėjai.

S. L. A. REIKALAI

ATSIŠAUKIMAS Į SLA. KUOPAS MASS. VALSTIJOJ.

Organizuokime SLA. Apskritį Mass. Valstijoj.

Šiuomi atsišaukiame į visas SLA. kuopas Massachusetts valstijoj reikale organizavimo SLA. kuopų apskričio šioj valstijoj. Mes matome, kad kitose valstijose SLA. kuopos yra susispietę į apskričius ir labai pasekmingai veikia organizacijos labui; kas seka tų kuopų veikimą, tas mato, kad tos kuopos organizatyviame darbe turi geresnes pasekmes. Apie apskričių naudingumą nereikia daug kalbėti, nes tas jau žinoma iš gyvenimo praktikos — apskričiai yra naudingi, nes jie gali savistoviai daug veikti švietimo reikaluose, kas musų organizacijoj butinai reikalinga. Apskričiai kontakte su Pildomąjai Taryba veikdami galėtų daug nuveikti, nes apylinkės kuopos susiburę lengviau visos tą ar kitą organizacijos reikalą atliktų.

Mass. valstijoj SLA. apskritys senai reikėjo turėti ir gal butų jau įsteigtas, jei organizacija butų buvus legališka keliolika metų tam atgal. Bet kuomet šioj valstijoj buvo neleistina organizuotis SLA. kuopoms, tai ir apskričio nebuvo reikalinga, bet šiandien jau tas galima, nes organizacija šioj valstijoj yra pripažinta legališka. Todel mes SLA. 43-čios kuopos nariai, laikytame savo metiniame susirinkime, gruodžio 12 d., 1924 m., nutarėme atsišaukti į SLA. kuopas, gyvuojančias Mass. valstijoj, šiuomi labai svarbiu reikalu: organizavimu SLA. kuopų apskričio musų valstijoj.

SLA. kuopų nariai Mass. valstijoj, prašome Tamstas artimiausiame savo kuopos susirinkime apkalbėti musų šį atsišaukimą ir prisiųsti mums Tamstų nutarimo nuorašą ar bent šiaip jau Tamstų nuomonės pareiškimą šiame reikale musų atsišaukimo. Tikimės, kad Tamstos visi nariai ir viršaičiai kuopų šiuomi susidomėsite ir pateiksite mums savo nuomonę.

Visus laiškus meldžiame siųsti šiuomi antrašu: J. M. Neviackas, SLA. 43 kp. sekr., 327 E. St., So. Boston, Mass.

Komisija:
V. M. Čekanauskas,
J. M. Neviackas,
J. Lekys.

ŽYMI AUKA SLA. 5-to APSKRIČIO.

Šiame laiške rasite „money orderį" vertės 35 dolerių. Tai yra aukos nuo SLA. 5-to apskričio: 25 doleriai Našlių ir Našlaičių Fondui ir 10 dolerių Mariampolės Realei Gimnazijai. Teiksitės šiais aukas atiduoti atatinkamoms įstaigams.

E. N. Jeskevičiutė,
SLA. 5-to apskr. sekr.

P. S. $35.00 priimta, kurių $25 pervesta N. ir N. Fondui, o $10 pasiųsta Mariampolės Realei Gimnazijai, 62 Laisvės Alėja, Kaunas. Tariu širdingą ačiu gerb. SLA. 5-tam apskričiui ir jo darbuotojams už tokią gausią auką SLA. Našlių ir Našlaičių Fondui. Smagu žymėti tas faktas, kad musų apskričiai neužmiršta šio svarbaus savo organizacijos Fondo. Už auką Lietuvos švietimui taipgi dėkojų ir tikiu, kad su laiku gausite padėkos žodį ir Mariampolės Realės Gimnazijos laikytojų.

P. Jurgeliutė — SLA. Sekr.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

34 kp., New Britain, Conn.

Musų kuopa reikia priskaityti prie veikliųjų SLA. kuopų ir neretai ji pasižymi gražiais parengimais. Beveik kiekvieni metai surengia gražias vakarienes, tik visa bėda tame, kad labai retai kas nors jos veikimą aprašo organe. Taigi ir šiemet kuopa surengė puikią vakarienę sausio 24 d., Lietuvių salėje. Kadangi kuopos darbuotojai sužinojo, kad antrytojaus New. Britaine kalbės „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis vietiniai TMD. kuopai, tad buvo specialiai jis užkviestas atvykti ir į musų kuopos pokilį, kuriame jis ir dalyvavo.

Ši vakarienė reikia skaityti pilnai pavykusia. Nors kuopai pelno gal ir neliks, nes vakarienė buvo labai gražiai surengta ir išlaidų nemažai padėta, vienok moraliai kuopa daug laimėjo, nes apie šimtas publikos joje dalyvavo ir tai daugiausiai musų jaunimo, kurių dar daugelis nepriguli prie kuopos ir todel gavo progos susipažinti su musų gražiais pokiliais. Net musų svečias p. Vitaitis stebėjosi, kad New Britaino panelės be jokio varžymosi kalba gražiai lietuviškai tarpe savęs ir su savo draugais.

Iš karto susirinkusieji svečiai prie puikios p. J. Aukščiuno orkestros muzikos linksmai šoko iki 11 val. nakty. Kuomet jau matėsi, kad šokėjai gerokai išalko, tad orkestrai grojant ir ponams Malinauskams vadovaujant atlikta gražus maršas ir visi svečiai poromis sumaršavo į žemutinę svetainę ir susėdę už stalų, skaniais valgiais apkrautų, pradėjo valgyti vakarienę. Reikia pasakyti, kad valgiai buvo skanūs ir tikrai puikiai pagaminti, už ką tenka padėkoti vakarienės gamintojoms-šeimininkėms ponioms Jievai Malinauskienei ir Onai Aukščiunienei. Taipgi prie stalų mandagiai ir vikriai patarnavo pačios šeimininkės ir panelės: Ona ir Biruta Malinauskiutės, Ona Aukščiuniutė ir joms gelbėjo p. J. Malinauskas.

Pradedant vakarienę, rengimo komisijos vardu p. J. Maksimavičius paaiškina vakarienės tikslą ir paprašo svečių nesigailėti skanių valgių ir perstato toastmesteriu 34 kuopos pirmininką p. M. Neimoną. Baigiant valgyti vakarienę p. Neimonas paskelbia, kad bus pradėtas programas, kuris susidės iš dainų ir kalbų ir pirmiausiai perstato pakalbėti 34 kuopos finansų sekretorių J. J. Gerdauską. Po jo kalbėjo svečias — „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis, kuopos iždininkas J. Mikalauskas, SLA. 4-to apskričio organizatorius B. Salaveičikas, kuopos organizatorius J. Ragelis, p. Daunis, p. Račiunas, p. Matas — waterburietis ir kt. Visi kalbėtojai išsitarė SLA. organizacijos reikalais ir visi linkėjo kuopai greitu laiku sutraukti po savo sparnu visus vietos lietuvius, ypač kuodaugiausiai jaunimo.

Po kalbėtojų sekė dainos ir vakaro pirmininkas perstatė sekamus dainininkus-kes padainuoti, kurie ir išpildė pirmininko prašymą ir padainavo po porą dainelių, kurios visiems svečiams patiko. P-lės Ona Kazukevičiutė ir Anelė Jakuboniutė sudainavo gražias liaudies daineles ir nors čionai augę panelės, vienok ir žodžius gražiai taria ir tų dainelių dvasią atspėja. Taipgi dainavo pp. A. Petrauskas, S. Jurkiunas ir J. Maksimavičius.

Užsibaigus programui apie 1 val. nakty ir svečiams skaniai pavalgius ir pasikalbėjus, pirm. Neimonas padėkojo visiems už atsilankymą ir gražų pasilinksminimą ir užsilaikymą laike programo ir tuomi užbaigė 34 kuopos gražų pokilį, kurio ilgai neužmiršime ir kuriuomi kiekvienas jame dalyvavęs yra pilnai patenkintas. Todel tenka padėkoti šio pokilio-vakarienės rengimo komisijai, kuri pasistengė tokį gražų vakarą surengti. Komisijoj buvo šie darbuotojai: Ben. Juškevičia, Juozas Maksimavičius ir Jonas Ragelis.

Varde kuopos norisi ištarti širdingas ačiu visiems šios vakarienės rengėjams, programo dalyviams ir visiems atsilankiusiems SLA. 34 kuopos draugams. Turėjome progos visi linksmai praleisti vakarą ir kartu padaryta naudos kuopai ir visai organizacijai, nes kulturingi ir blaivųs SLA. kuopų parengimai neša naudą visai organizacijai ir kelia jos vardą.

Kuopos darbuotojas.

13 kp., Minersville, Pa.

Musų kuopoje šiokis tokis judėjimas yra ir smagu pranešti tas faktas, kad musų kuopa turi darbštų ir enrgingą finansų sekretorių, kuris netik gerai tvarko kuopos reikalus, bet ir darbuojasi kuopą didindamas. Pav. musų sekretorius pil. Juozas Staneika pastarųjų trijų mėnesių laiku prirašė prie 13 kuopos 11 naujų narių. Tai tikrai gražus pasidarbavimas ir užtai vertas pagyrimo tokis energingas darbuotojas, kokiu yra pil. Staneika. Nėra abejonės, kad jis ir ateityje taip energingai darbuosis ir didins musų kuopą nariais.

13-tos kp. narys.

315 kp., Hudson, N. Y.

Musų kuopa nors dar visai jauna, tačiau gyvuoja gerai ir veikia sulig savo geriausių išgalių. Nesenai buvo surengtas kuopos balius, kuris pavyko gerai ir turėjome geras pasekmes finansiškai, nes kuopai atliko keliolika dolerių pelno ir tuo budu jau papildytas kuopos iždas. To baliaus pasisekimu patenkinti visi nariai, nes visi ir dirbome, kad balius gerai pavyktų.

Vasario 1 d. kuopos susirinkime prisirašė dar vienas naujas narys ir neabejojame, kad laikui bėgant ir daugiau naujų narių gausime prie kuopos, nes su kiekviena diena vis labiau ir labiau vietos šviesesnieji lietuviai pradeda įdomauti musų kuopa. Dabar kuopos veikimą labai trukdo gilios žiemos oras ir daugelis sniego. Paš mus priversta sniego viršaus 14 colių ir šalčių jau buvo tokių, kad siekė iki 18 laipsnių žemiau zero. Suprantama tokis oras ir toki keliai kliudo lietuvių susiėjimams ir paraližuoja visuomenio gyvenimo veikimą. Bet su prisiartinimu pavasario tikimės musų kuopą padidinti gerokai nariais ir neabejoju, kad mums pavyks to pasiekti, nes pas visus narius matosi noro ir energijos dirbti musų jaunos kuopos ir visos organizacijos labui.

J. F. Malonis — koresp.

314 kp., Throop, Pa.

Pereitam SLA. 314 kuopos mėnesiniam susirinkime buvo pakeltas klausimas reikale sušelpimo Mariampolės Realės Gimnazijos. Nors visi nariai supranta reikalingumą šelpti klerikalų valdžios smaugiamą pažangiojo mokslo įstaigą, bet kadangi kuopa yra dar jauna ir išde daug pinigų neturi, todel ir negalima didesnės paramos tam svarbiam tautos reikalui suteikti. Bet visgi nutarta paaukoti iš kuopos iždo 5 dol. ir taipgi susirinkime dalyvavę nariai suaukojo kiek kuris išsigalėdamas, kas sudarė irgi 5 dol. ir tuo budu susidarė jau 10 dol. suma.

Pinigai pasiųsta vasario 4 d., 1925 m., per „Vienybės" agenturą stačiai Mariampolėn Realės gimnazijos vardu. Vis tai yra šiokia tokia parama Lietuvos pažangiąjai mokyklai, kuri labai reikalinga musų paramos, kad atsilaikius prieš klerikalų puolimus.

Pranas Venckus.

133 kp., So. Milwaukee, Wis.

Atsižvelgus į tai kokia ši lietuvių kolonija yra mažutė ir sulyginus musų 133 kuopos veikimą, gali ne vienas stebėtis ir manyti, kad tai perdedama. Vienok taip nėra ir musų kuopa ištikrųjų veikia sulig savo geriausių išgalių. Šioje lietuvių kolonijoje yra tik 21 šeimyna ir 6 pavieniai, vienok dabar musų kuopa jau turi 22 nariu, kas reiškia, kad kiekvienoj šeimynoj jau yra SLA. narys, nes pereitame kuopos susirinkime vasario 1 d. musų organizatorius prirašė tris naujus narius. Tai yra puikus apsireiškimas ir to viso nuopelnais yra gabus organizatorius ir pastaruoju

laiku padidėjęs kuopos veikimas. Kuomet kuopa pasižymėjo veikimu, tad įgavo daugiau įtakos tarpe lietuvių ir šiandien kiekvienas jau su pagarba žiuri į musų kuopą. Taipgi buvęs čionai sausio 18 d. SLA. 10-to apskričio suvažiavimas dar daugiau prisidėjo prie musų kuopos pakėlimo visuomenės akyse.

Mat musų kuopa, pasinaudodama proga minimo suvažiavimo, surengė vakarėlį su programu ir šokiais tą patį vakarą po suvažiavimui. Paprašė apskričio, kad duotų kalbėtojus ir gavo net du kalbėtoju, kurie tinkamai paaiškino apie Susivienijimo naudingumą ir prirodė, kad kiekvienam lietuviui butinai reikalinga prigulėti prie Susivienijimo. Taipgi suvaidinta veikalėlis — „Ukininko išdykėlis sunus", kuris abelnai imant suvaidintas gerai. Vaidino sekami asmenys: Tėvą — J. Šilenskis, kuris buvo tikru tėvu ir geriau negalima suvaidinti. Sunus — V. Kalninas, jaunas vos 17 metų vaikinas ir čionai augęs, kuris net lietuviškai sunkiai rašo ir skaito ir pirmu kartu vaidino — net ir lietuvių parengimuose mažai buvojęs. Vienok gana sunkią rolę suvaidino labai gerai ir pasirodė esąs netik gabum artistu, bet ir tikru lietuviu, prisidedančiu prie lietuvių kulturinio veikimo. Tai yra tikrai gabus jaunuolis ir galima tikėtis, kad jis bus pradžia musų jaunimo lietuvinimui ir sulaikymui nuo ištautėjimo. Garbė tėvams, kad išauklėja tikrais lietuviais savo vaikus! Berną — lošė A. Targauskis, taipgi jaunas vaikinas ir gerai lošė, tik trumpoje rolėje nebuvo jam progos pilnumoje parodyti savo gabumus. Tarnaitės rolę lošė M. Čepienė, kuri lošė gerai, vienok galėjo buti daug drąsesnė. Žydą lošė J. Mockevičius — tai buvo tikras žydas.

Publikos susirinko tiek daug, kiek nebuvo tikėtasi ir prisėjo publika spausti į pasienius, kad padarius vietos šokėjams, nors salė gana didelė. Nuo šio parengimo kuopai atliko pelno gerokai.

Prie progos norisi pasakyti šios lietuvių kolonijos išbudimo iš apsnudimo kelias. Penki metai atgal apie šią koloniją mažai kas žinojo, nors lietuviai čionai gyvena nuo 25 metų. Čionai 1912 metais buvo susitvėrusi šv. Juozapo draugija, bet į trumpą laiką kai dumas išnyko. Po to 1919 m., liepos 19 d., susitvėrė SLA. 133 kuopa, kuriai susitverti ir sustiprėti pagelbėjo musų kaimynė SLA. 177 kuopa iš Milwaukee, kuriai mes esame dėkingi už pagalbą pirmose musų kuopos gyvenimo dienose. Iš pradžių minėta kuopa paaukojo musų kuopai 10 dol. ir knygas ir taip pradėjome gyvuoti. Nuo to laiko ir vietinis lietuvių gyvenimas pradėjo eiti visuomeninio veikimo vaga ir štai šiandien, pasidėkavojant SLA. 133 kuopai, ši maža lietuvių kolonija jau galima priskaityti prie veikliųjų Amerikos lietuvių kolonijų. Tai vis nuopelnai musų 133 kuopos.

O kuomet susitvėrė SLA. 10-tas apskritys, tai musų kuopa iš karto prisidėjo prie apskričio ir šiandien galima tuomi pasidžiaugti, nes tas daug pagelbėjo musų kuopai sustiprėti ir pasižymėti veikimu. Ir šiandien musų kuopa, nors nariais ir neskaitlinga, bet finansiškai stovi gana tvirtai. Taigi patartina visoms SLA. kuopoms, gyvuojančioms Wis. valstijoj, prisidėti prie SLA. 10-to apskričio, nes tai yra didelė pagalba sustiprėti.

Korespondentas.

---

135 kp., Philadelphia, Pa.
Vasario 1 d., š. m., SLA. 135 kuopos turėjo įvykti mėnesinis susirinkimas. Bet kadangi tą pačią dieną, tuom pačiu laiku ir toje pačioje svetainėje įvyko L. D. D. „Dainos" koncertas, tai SLA. 135 kp. susirinkimas del tos priežasties ir neįvyko.

Sekamas SLA. 135 kp. susirinkimas įvyks 1 d. kovo, š. m., 2 val. po pietų, Lietuvių Muzikališkos Svetainės knygyne, prie Allegheny ir Tilton gatvių. Taigi gerb. SLA. 135 kuopos nariai turite pasirupinti kuoskaitlingiausia atsilankyti į sekamą kuopos susirinkimą, aukščiau nurodytu laiku, nes turime daug svarbių SLA. reikalų apkalbėti. Svarbiausis reikalas, tai yra SLA. Antras Auksinis Konkursas, kuris S. L. A. Pildomosios Tarybos jau oficialiai paskelbtas ir prasidės su 1 d. balandžio, š. m. Beabejonės, kitų kolonijų SLA. kuopos jau rengiasi prie taip svarbaus ir naudingo SLA. labui darbo. Taigi ir musų 135 kuopa neturėtų pasilikti mažesniųjų kolonijų kuopų užpakaly. Norint šiame Auksiniam Konkurse su kitų kolonijų kuopoms lenktyniuoti, tai ir musų 135 kuopa turi gerai prisirengti ir stoti su enrgija į taip naudingą SLA. labui darbą, o tuomet bus ir pasekmių.

A. Tvaranavičia.

---

194 kp., Cicero, Ill.

Vasario 8 d. SLA. 194 kp. surengė Lietuvių Liuosybės svetainėje puikų vakarą, susidedantį iš lošimo komedijos „Knarkia paliepus", koncerto ir šokių, kuris traukėsi iki vėlybos nakties. Kadangi vietinė kuopa surengė tiktai pirmą tokį puikų vakarą, tai ir buvo remiamas visų narių, o taipgi ir SLA. draugų, bet ir nenuilstantis darbas komisijos: S. Zinkus, A. Bielavičius ir K. Danta ir jų prityrimas padarė šį vakarą iš visų atžvilgių nusisekusiu.

Komediją „Krankia paliepus" sulošė vietinė Dramos Draugija. Artistai roles išpildė gerai, nes tai yra prityrę lošėjai, ypač prijuokino publiką St. Stankevičius kareivio Dratevkos rolėje. Bet ir O. Adominienė kaipo kapitono Burskio pati buvo gera. J. Dambras (kapitonas Burskis), tai vaidintojas geras — buvusiu karininku, o ir K. Jarubavičius buvo geras tarnas.

Po vaidinimui kalbėjo 194 kp. pirmininkas K. Deveikis ir labai gerai ir trumpai paaiškino SLA. tikslus ir paragino visus stoti į tos prakilnios organizacijos eiles.

Toliaus sekė tikras vakaro pagražinimas — koncertinė dalis, kuria susirinkusi publika negalėjo atsigėrėti. Pirmas pasirodė ant scenos visų žinomas ir mylimas dainininkas tenoras Justas Kudirka su geru repertuaru: a) Romanza — F. Flotow iš operos „Marta"; b) Dzingelukai — A. Vanagaitis; c) Aš tave myliu — A. Vanagaitis ir publikai nenurimstant dar vieną priedą padainavo.

Toliaus p-lė A. Stankevičiutė, baleto šokėja, išpildė tris šokius ir susirinkusieji nesigailėjo aplodismentų, nes tai buvo kas tokio naujo musų gyvenime.

Pagaliau p-lė Pečiukaitė, dar jauna, bet puiki dainininkė, sudainavo „Kur bakužė samanota" ir „Tykiai, tykiai Nemunėlis teka". Kadangi rašytojas šių žodžių neturi kvalifikacijų buti kritiku artistų, bet galiu tiek pasakyti, kad musų visų girdėjimą sunku prigauti, o tai ir publika žinojo, kad p-lė Pečiukaitė gražiai dainuoja, o per tat ir apdovanojo aplodismentais dainininkę. O jei ir buvo koki techniški trukumai, tai specialistai tame darbe lai laužo galvas.

Dainininkams akopanijavo pianistas J. Bijanskas, kuris, trumpai pasakius, žino ką daro toje srityje. Pagirtinas komisijos parinkimas artistų lietuvių, kuriuos mes turime remti, nes jie visada musų tarpe pasiliks, o iš svetimų mes negalime tikėtis jokios paramos.

Po koncertui buvo šokiai iki vėlumos prie geros muzikos ir buvo matyt, kad visi užganėdinti, nes ištroškusieji gaėjo atsigerti, o išalkęs — pavalgyti.

Dabar manoma, jog per šiuos metus musų 194 kp. padidės nariais, nes turime kelis darbščius narius, bei nares savo tarpe. O prie to dar ir konkursas paskelbtas: kas prirašys skaičių narių, nešančių apdraudos $18,000, gauna pirmą dovaną — aukso laikrodėlį vertės $69.00; antra dovana už prirašymą apdraudos $12,000 laikrodėlis $48. Tai organizatorius St. Zinkus sako, kad jisai užtikrintas pirma dovana ir laikrodėlis yra jau jojo, bet ir kiti nariai sako, na tai turbut mes nepasiduosime. Tad valio visi prie darbo — „pajudinkime žemę", o laikrodėliai bus „šiur" laimėti ir tada galėsime pasigirti savo darbais.

Vietinis.

PROTOKOLAS

SLA. 5-to Apskričio, New Yorko ir New Jersey valstijų, 29-to suvažiavimo, įvykusio 25 d. sausio, 1925 metais, A. Liutvino svetainėj, Elizabeth, N. J.

Suvažiavimą atidarė 5-to apskričio pirmininkas A. Verkutis 11:10 val. ryte. Mandatų komisijon paskyrė: I. Kavaliauską, J. Nalivaiką ir I. Urboną.

Komisija pranešė, kad pribuvo sekami atstovai nuo šių kuopų:

3 kp., Elizabeth, N. J. — A. Skairus, V. K. Šerelis, V. Bitė, J. Kentrus ir I. Salkočius.

70 kp., Cliffside, N. J. — K. A. Bukaviackas ir M. Burokas. Pastarasis nepribuvo.

83 kp., Brooklyn, N. Y. — P. Raškinis (pribuvo 12:15), K. Jankaitis, V. Bovinas, J. Alekšis, J. Bondžinskaitė, P. Bajoras, A. Zablackienė, I. Kavaliauskas, J. Nalivaika ir Bieliauskas. Nepribuvo J. Ažius ir Sagevičius.

101 kp., Paterson, N. J. — J. Danielius ir M. Raginskas.

126 kp., New York, N. Y. — A. B. Strimaitis, F. Simanas (pribuvo 1:50) M. Gelgota, J. Grigas, M. Draugeliutė ir M. Aušriutė.

245 kp., Newark, N. J. — K. Verba, J. Staniulis ir Ig. Urbonas. Nepribuvo O. Kaminskienė.

285 kp., Linden, N. J. — S. Miliavas.

302 kp., Trenton, N. J. — K. Vėlyvis ir J. Viskočka.

Taipgi dalyvauja apskričio valdybos sekami nariai: pirmininkas A. Verkutis, vice pirmininkas P. Taruškevičius, sekretorė E. N. Jeskevičiutė ir iždininkas S. Baltutis.

Atstovų pribuvo 30 nuo 8 kuopų. Keturi atstovai neatsilankė. Su apskričio valdyba pasidaro 34 sprendžiami balsai.

Pirmininku šiam suvažiavimui išrinkta V. Bovinas gavęs 16 b. Kiti kandidatai J. Danielius gavo 8 b. ir I. Urbonas 4 b.

Protokolas praėjusio suvažiavimo skaitytas ir priimtas.

Pirmininko raportas priimtas. Sekretorės raportas, kuriame pranešė, kad surengta paskaitos Patersone; konkurso dovanas laimėjo sekamai: 1-mą E. Vilkaitė, antrą P. Raškinis ir trečią K. Masiliauskas; prie apskričio prisidėjo dar viena kuopa 285 iš Linden, N. J.; negavo jokio atsakymo nuo Pild. Tarybos reikale praėjusio suvažiavimo daryto įnešimo ir rezoliucijos. Raportas priimtas.

Iždininkas sutinka su sekretorės finansiniu raportu. Jo raportas priimtas.

Organizatorius neatsilankė suvažiaviman nei raporto nepridavė.

Išvažiavimo komisija pranešė, kad išvažiavimas pelno davė 38 dolerius ir 10 centų. 10 centų lėšavo money order išpirkimas, tad iždan priduota 38 doleriai.

Komisija suradimui tinkamo agitacijai veikalo ir suorganizavimui teatralės grupės, pranešė, kad nieko negalėjusi nuveikti. Klausimas paliktas apskričio reikaluose.

Skaityta prisiųstas dr. Graičiuno laiškas ir iškarpa iš „Varpo". Nutarta palikti jį ant stalo.

Nutarta likviduoti teatralę komisiją.

Į valdybą ant 1925 metų išrinkta sekami nariai: pirmininku A. Verkutis, gavęs 22 balsu, Antras kandidatas A. B. Strimaitis gavo 8 b. Vice pirmininku P. Taruškevičius, gavęs 18 balsų. Antras kandidatas P. Raškinis gavo 13 b. Sekretorius Ig. Urbonas gavo 18 balsų. Antras kandidatas J. Danielius gavo 13 b. Iždininku S. Baltutis, gavęs 19 balsų prieš P. Raškinio 4 b. ir Gelgotos 1 b. Organizatoriais J. Danielius 24 balsais, A. Skairys 18 b. ir P. Raškinis 18 b. Antru syk balsuojant A. Skairys gavo 16 b., P. Raškinis 14 b. Tuo budu organizatoriais lieka J. Danielius ir A. Skairys.

Nutarta pataisyti konstitucijos paragrafą V, Skyrių V, kad vieton vieno butų renkama du organizatoriai.

Nutarta užklausti Pild. Tarybos ką ji darė su apskričio tarimu ir rezoliucija, kurie buvo jai pasiųsti nuo praėjusio suvažiavimo.

Nutarta įgalioti apskričio valdybą, kad ji galėtų siųsti prelegentus naujom kuòpom musų apielinkėj, nors ir ne butų prisidėjusios prie musų apskričio.

Nutarta, kad apskričio valdyba prelegentus siųstų tik į kuopas apskričio rybose ir apmokėtų tik kelionės lėšas.

Nutarta, kad apskričio valdyba rupintusi steigimu apskričio kuopose jaunuolių mokyklų.

Nutarta rengti apskričio naudai pikniką ateinančioj vasaroj. Nutarta pikniką rengti Brooklyne. Negavus komisijos surengimui pikniko Brooklyne tarimas nupuolė.

Patersono delegatas pakvietė apskritį rengti pikniką Patersone. Pakvietimas priimtas. Visą darbą surengime pikniko atliks Patersono kuopa.

Nutarta paaukoti Našlių ir Našlaičių fondan 25 dolerius.

Nutarta paaukoti Mariampolės Realei Gimnazijai 10 dolerių.

Sekantis suvažiavimas nutarta laikyti Paterson, N. J.

Nutarta užmokėti visas priduotas bilas.

Finansinė Apyskaita:

Liepos 27 d. 1924 m.	
Iždė buvo	$169.74
Įplaukė:	
Gruod. 6 d. pelnas nuo išvažiavimo per V. Š.	$38.00
Sausio 16 d. 83 kuopos mokestis	12.30
Sausio 25 d. 70 kp. metinė mokestis	1.25
Sausio 25 d. 285 kp. metinė mokestis	.85
Sausio 25 d. 101 kp. metinė mokestis	3.25
Sausio 25 d. 126 kp. metinė mokestis	11.25
Viso	$236.64
Išlaidos:	
Rugs. 13 d. E. Vilkaitei, konkurso dovana	$15.00
Rugs. 13 d. P. Raškiniui, konkurso dovana	10.00
Rugs. 13 d. K. Maziliauskui, konkurso dovana	5.00
Sausio 25 d. Ig. Urbonui už svetainę, Newarko suvažiavimui	2.00
Sausio 25 d. S. Baltučiui už svetainę, Elizabeth suvažiavimui	5.00
Sausio 25 d. E. N. Jeskevičiutei, sekr. alga ir išlaidos	15.50
Sausio 25 d. S. Baltučiui, ižd. lėšos	2.40
Sausio 25 d. A. Verkučiui, pirm. išlaidos	6.45
Sausio 28 d. auka Našlių ir Našlaičių fondui	25.00
Sausio 28 d. auka Mariampolės Realei Gimnazijai	10.00
Viso išlaidų	$96.35
Iždė liekasi	$140.29

Suvažiavimas uždaryta 3:30 val. po pietų.

Pirm. — **V. Bovinas,**
Sekr. — **E. N. Jeskevičiutė.**

Kuopos Susirinkimas

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kp. susirinkimas įvyks vasario 22 d., 1 val. po pietų, Juliaus Daniliavičiaus svetainėj, kampas Ridge ir Mapel gatvių. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti skaitlingai, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

K. Kvedaravičius — sekr.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!
Neatsidėkit ant riebaluotų mosčių, kuomet jums butinai reikalingas linimentas!

Įreg. S. V. PAIN-EXPELLER Pat. Ofise.

visuomet buvo pagelbinga gyduole. Tis yra puikiausis ir labiausiai patikėtinas linimentas, kokį tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI.

Trečioje kliasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215

GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amėrikon nežiurint kvotos.

Musų dideli laivai milžinai, kaip **MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH,** etc siulo greitą kelionę į **Cherbourg, Southampton, Antwerp** Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi musų 3-čios klesos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

GROBLEWSKIO

Pirkdamas žiurėk kad šitas

paveikslas būtų ant pakelio

(REGISTERED TRADE MARK)

Išdirbta į 3 Didumas:
Po 35c., 65c. ir $1.25

Kada but reikalas del tikrų Lietuviškų gyduolių išdirbtų Dirbtuvėje Aptiekoriaus Groblewskio, Rašykite del knygutės

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.
PLYMOUTH, PA. U. S. A.

NAUJAS IŠRADIMAS

Pasarga: Nuo visokių apgavikų žiurėkite, kad butų toks paveikslas ant dėžutės ir toks pat parašas kaip čia yra tada turėsi tikrą gyduolę.

Deksnio Galinga Mostis, kurios pasaulis per šimtus metų laukė tai jau yra GATAVA.

Deksnio Galinga Mostis yra sudaryta iš geriausių ir brangiausių gyduolių iš visų kraštų svieto girių visokių medžių, aliejų, iš žolių, kvietkų ir visokių šaknų.

Deksnio Galinga Mostis eina per skurą į gyslas ir dirbasi į kraują ir buna ilgą laiką žmogaus kune, tai tokiu budu iškskirsto kraują, sustiprina visą žmogaus organizmą ir išvaro laukan visokius skaudėjimus, kaip tai REUMATIZMĄ, RANKŲ, KOJŲ, NUGAROS skaudėjimą, DUSULĮ, GALVOS skaudėjimą, šaltį, rankų ir kojų tirpimą ir atšalusio kraujo, ir taip visokius skaudėjimus (tik neronas).

Didžiausia laimė pasaulyje kiekvieno žmogaus yra gerėtis sveikata. Didžiausi skarbai, honorai ir užsitarnavimai nieku yra prieš atsakančią sveikatą.

Žmogus nupuolęs ant sveikatos, neatboja nieko, nieks jo netiešija, viskas jam apmirusiu ir be vertės. Atkreipiant atidon bagočius (turtuolius) ne vienas tokis bagočius, neturintis sveikatos atiduotų savo bagotystę su mielu noru bile tik atsikratyt ligas.

Ir tu mielas Brolau ar Sesute nekankink savęs ilgiau ale eik tuojaus į vaistinyčią ar pas vietinį agentą ir pasipirk Deksnio Galingą Mostį, kuri tave išgelbės iš skausmų ir vargų.

Deksnio Galingą Mostį labai rekomenduoja garsingi pasaulio gydytojai.

Kurią Amerikos valdžia pripažino ir užtvirtino kaipo geriausia gyduole pasaulyje del Reumatiškų skaudėjimų.

Garsinam visam pasauliui atvirai ir teisingai, už kurias pasaulis liudija ir dėkavoja už teisingumą gyduolių.

Tukstančiai žmonių yra išsigydę, o milionai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo. Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00 ir 10 centų ekstra už persiuntimą.

Deksnio gyduoles parduoda išmintingųs Aptiekoriai.

Klauskite taip: **DEKENS NEW DISCOVERY OINTMENT.**

Jeigu negalėtum gauti pas vietinį aptiekorių, tai pasiųsk mums šitą kuponą.

Štai ką mums rašo šimtus tokių laiškų su padėkavonėmis aplaikom iš visų pasaulio kraštų. Žmonės, kurie dėkavoja atvirai ir teisingai.

Plymouth, Pa. Birželio 8, 1924.
Gerbiamas Tamsta:
Aš 53 metų senumo vyras turėjau skaudėjimą per 2 metu rankose ir nugaroj. Panaudojus jusų Galingą Mostį dabar esu sveikas. Ir mano moteris turėjo šone skaudėjimą per daug metų išsitrinus su Galinga Mosčia kelis sykius ir nežinia kur tas skausmas dingo.
Ir velinam kiekvienam jusų Galingas gyduoles.
Su pagarba, Joseph Bogutski,
553 E. Main St., Plymauth, Pa.

Pittston, Pa. Vasario 18 d. 1924.
Gerbiamieji Tamstos:—
Tariu širdingą ačiu už jusų Naują išradimą, kuris man suteikė sveikatą aš 65 metų amžiaus moteris turėjau Reumatizmą per 17 metų buvau pas visokius gydytojus ir naudojau visokias gyduoles kas ką tik sakė, bet niekas negelbėjo.
Pasipirkau jusų Galinga Mostis pas vietinį agentą tik sunaudojau 3 dėžutes Galingos Mosties ir atgavau savo sveikatą. Ir tariu labai ačiu už jusų gyduoles naudingumą.
Su pagarba Anna Navitskienė,
14 Stark str., Pittston, Pa.

New Britain Conn. Sausio 2, 1925.
Guodotini Tamstos:—
Turėjau Reumatizmą per ilgus metus buvau bandęs visokias gyduoles ir gydytojus, bet naudos nebuvo. Išgirdęs nuo žmonių pagirimą apie jusų Galingą Mostį parsitraukęs panaudojau savaitę laiko, dabar jaučiuosi tikrai sveiku jau pradėjau dirbti ir tariu labai ačiu už jusų gyduoles. Jus galite pagarsinti šitą mano laišką arba pasakyti kiekvienam ieigu norėtų žinoti teisybės apie jusų gyduoles tegul rašo pas mane ir aš parašau jiems kaip aš sirgau ir kaip mane išgydė jusų gyduolės.
Dar aš prisiunčiu jums $3.20 del 2 dėžučių Deksnio Galingos Mosties po $1.50, nes aš siusiu savo dėdei į Europą šitas stebėtinas gyduoles, meldžiu kaip greičiau prisiųsti.
Su aukšta pagarba Tony Varonas.
352 Arch str., New Britain, Conn.

Manchester, N. H. Vasar. 27, 1924.
Garbus Tamstos:—
Turėjau skaudamą koją per 4 mėnesius panaudojus jusų Galingą Mostį 3 sykius ir tas mano skaudėjimas dingo.
Širdingai ačiu už jusų gyduolių naudingumą.
Sudiev, Feliksas Čekutis,
1029 Page str., Manchester, N. H.

Pittston, Pa. Birželio 9, 1924.
Garbus Tamstos:—
Aš labai širdingai tariu jumis ačiu už jusų Nauiai išrastą Deksnio Galingą Mosti, kuri mane išgydė nuo Reumatizmo aš sirgau per 9 mėnesius ir aš perleidau daugelį gydytoiu ir specialistų ir ligonbučių ir niekas man nepagelbėjo tik kaip man teko buti Wilkes Barre ir radau žmogų, kuris mane privedė prie jusų Agento ir aš gavau 2 baksiuku jusų Galingos Mosties ir vieną sunaudojau baksiuką ir pasilikau sveikas ir drutas kaip pirma buvau.
Taigi mano mieli aš labai jumis dėkavoju už jusų naują išradimą ir aš velinu visiems draugams kad tokioj ligoj imtų naują jusų gyduolę, kuri yra verta aukso, ir aš dėkavoju nuoširdžiai jumis mano gerbiamieji.
Su aukšta pagarba Wm. J. Litvaitis,
44 Cliff Street, Pittston, Pa.

Nesiųsk pinigų tik parašyk savo pilną adrisą ir pasiųsk mums šitą kuponą, o užmokėsi pačtoriui, kada gyduoles atneš.

Gvarancija. Jeigu pasekmių neaplaikysi į 15 dienų, pinigus grąžiname.

Vardas ir pavardė .....

No. ir gatvė .....

Miestas ..... Valstija .....

Deksnis Ointment Co.,
518 Main Str., Hartford, Conn., U. S. A.

Reikalaujam Agentų ir Agenčių del pardavinėjimo musų Naujų gyduolių.

Iš Amerikiečio Pergyvenimų Lietuvoje

„Tėvynės'' redaktoriaus paklaustas apie Lietuvos padėtį, noriu papasakoti nekuriuos pergyventus momentus Lietuvoj, žiurėdamas į tai ne egoistiniu žvilgsniu, bet tik imdamas kaipo pavyzdį ir daleidžiant galimybės kiekvienam valdančioj partijoj nepolitikuojančiam piliečiui tai patirti. Mano, kaipo buvusio „Sandaros'' redaktoriaus, nuomonės ypač dažnai atsiklausia dar nepertraukę su Lietuva ryšių mano draugai amerikiečiai. Butų stačiai nusidėjimu nepasakyti jiems teisybės.

Atvykęs Lietuvon 4 metai tam atgal, kaipo nekurių Amerikos firmų atstovas ieškojimui ekonominių ryšių tarp Lietuvos ir Amerikos, iškarto patyriau piktų Lietuvos demonų daromas kliutis vis arčiau einančias prie asmens garbės žeidimo. Apsigyvenęs prie „Lietuvos Ukininko'' Redakcijos viename kambaryje iškarto vienas, paskiaus su žmona, pagaliaus atsiremontavau butą Nemuno kranto gatvėj, o vėliaus nusipirkau sulužusį namą Kalnų gatvėj. Butų sekvestro komisija čia tuoj parodė savo „veiklumą'': mano name man nepaliuosavo nė vieno kambario bėgyje pusantro meto, bet mano naujai atremontuotą butą svetimame name sekvestravo, prisiuntinėjo su orderiu tulą Rusteikį ir kitokius lietuviškai nekalbančius tipus, kurie su policistų pagalba grumojo, kad „jeigu rytoj neišsikraustysite, tat išmėtysime visus daiktus į gatvę''.

Mano namas tapo paliuosuotas remonto darymui jau po to, kaip aš jį pardaviau, o man išsikrausčius į naują namą buto sekvestras nenuimta, nežiurint, kad nuoma buvo sumokėta dar už 10 mėnesių pirmyn. Apie nuostolius neprisieina kalbėti. Iš Vidaus Reikalų Ministerijos girdėjau, kad ministerijos archyvams sudėti reikalinga pora kambarių ir esą pasiimsią du užpakaliniu mano raštinės kambariu. Visa galinčių valiai nepasipriešinsi! Tik tai karakteringa, kad į tai atkreipiama domė tik tada, kuomet aš tą vietą atpirkęs nuo lenko, Korevo, savo lėšomis atremontavau. Toki dalykai atbaido nuo Lietuvos susipratusius ir turtinguosius amerikiečius.

Toliau daugiau. Lietuvos bolševikų nutarimu nušaunamas mano sekretorius Vytautas Aleksa. Čia valstybės pinigais leidžiamas laikraštis „Lietuva'' tuoj ėmėsi kaltininkus slėpti, skelbdamas, kad tai konkurencijos ar biznio keršto dalykas, ir nors to baisaus įvykio dienoje Amerikos valstybinio laivyno reikalais aš buvau Paryžiuje, vienok valdžios laikraštis neatsakomingai, tendencingai ir keistai tą įvykį aiškino, by tik sau nepatinkančio žmogaus garbę daugiaus įžeisti. Arba vėl: mane gatvėj užpuola lenkiškas avantiuristas H. „Lietuva'' vėl pasiskubina savotiškai dalyką nušviesti, paskelbdama „biznieriai susimušė'', o paprašius atitaisyti, taip „atitaiso'', kad vistiek gelbsti lenkiškam užpuldinėtojui (jis daugelį užpuolęs) bylą vesti.

Nežiurint tokių apsireiškimų nepriklausomos Lietuvos idėjos vedamas ir žodžiu ir darbu ir sunkiai pakeliamomis lėšomis remiu valstybės, kulturos bei labdarybės įstaigas. O tuom pačiu laiku Lietuvoje yra visa eilė firmų, kurios netik savu noru savo pareigų link valstybės nedidina ar nepildo, bet ir įstatymais uždedamų pareigų neina. Ir jos nelaikomos valstybės posuniais, bet atbulai... Per keturis metus Lietuvos valstybei esu sumokėjęs mokesnių apie šimtą tukstančių litų, o tuo pačiu laiku yra tokį pat biznį varančių firmų, kurios nė vieną centą valstybei nemoka. Čia negali buti dvejopo aiškinimo: jeigu vienos linijos Amerikoje išpirkta laivakortė Lietuvoje (sulyg „Išeivybės Įstatymų'') apmokama žyminiu mokesniu, tat ir kitos linijos turi but apmokama. Jeigu Amerikos valdžios laivyno atstovybė pildo Seimo išleistus „Lietuvos Išeivybei Įstatymus'' nuo A. iki Z. tat ir kitos Lietuvoje darančios biznį linijos privalo tai daryti. Mano atstovaujamas laivynas 1923 metais sumokėjo dapildomų valstybinių mokesnių po 9,000 litų už porą praėjusių metų. Vienok ne visos Lietuvoje savo atstovybes turinčios linijos tai sumokėjo. Manau, kad neužsigaus karališkos Olandijos valdžios atstovas Lietuvai p. Schim von der Loeff, jeigu aš konstatuosiu kad ir tą faktą, jog „Holland American Line'' operuodama Lietuvoj seniau už kitas linijas ir siųsdama savo laivais Lietuvos „prepaid'' (ką Amerikoj išpirkti bilietai), ir „kasos'' (ką Lietuvoj perkasi) keleivius jokių mokesnių Lietuvos valstybei nemoka, nė patento nesiperka, nė leidimo neima, nė „Išeivybės Įstatymų'' pildo, o laikraščiuose savo linijos skelbimus talpina ir didelę reklamą šale Amerikos konsulato išstačius. Šį pavyzdį privedu tik del iliustarijos, kad mokant „orijentuotis'' Lietuvoje ir „kitaip'' gyvent galima. Nors už neišreikalaujamus mokesnius labai daug gražių mokyklų Lietuvoje but galima pastatyti. Gal kas teisins, kad ta ar kita firma operuoja konsulato bute, bet juk ir kitos panašios firmos tokiais pat pamatais galėtų susitvarkyti. Amerikiečiai pripratę dalykus imt taip, kaip jie yra ir del to jiems sunku su Lietuvos ponais sugyventi.

Toliau. Važiuojant iš Lietuvos Amerikon sausio 14 d., š. m., Virbalio stoty aš ir Dr. Vinikas tapome sulaikyti: pribuvęs iš Kauno žvalgybininkas Kučinskas pasiėmė bury žandarų, paėmė mudviejų bagažą iš traukinio į komendanturą ten kamantinėjo ir viską iškratė. Aiškinosi, kad turį donosą buk mes vežame iš Lietuvos brangenybes, vienok kratė netik kiekvieną bagažo ryšulį, netik kiekvieną kišenių ir kišenėlį, bet visus laiškus, popieras ir knygas pervertė, žiurėjo keno parašais įduoti įgaliojimai etc. Ponios F. Bortkevičienės įduotą nuvežt amerikiečiams „Varpo'' bendrovės atskaitų ryšulį taip „parevidavojo'', kad toliaus nebuvo galima gabenti.

Dešimt metų atgal aš esu buvęs cariškų žandarų naguose Irkutske, vienok turiu pasakyti, kad p. Kučinskas savo grubijoniškumu toli pralenkia caro raudonsiulius. Kuomet nesurado prie ko galima prisikabinti pasakė žandarui, kad „nieko nesurasta'' ir prasišalino nedavęs jokių paaiškinimų.

Aš nežinau del ko ta krata buvo daroma. Tik Kaune girdėjau valdančios partijos narius kalbant, kad liaudininkų atstovas Makauskas išvažiavo Amerikon sekantiems rinkimams pinigų rinkti, kad paimt Lietuvos valdymą iš klerikalų rankų. Makauskas, esą, tik pinigus rinks, o su visa agitacine medžiaga ir įgaliojimais vyksta Vinikas ir Norkus. Juos tat ir sumanyta pakratyti, kad iškelt skandalą. (Dabar Lietuvoj toki dalykai galima vykint kiekvieno kademų lyderio ir lyderuko nuožiura). Kulturingose valstybėse dalykai taip nesidaro. Čia nukentėjusieji turėtų gaut satisfakciją. Lengviau to pareikalaut Dr. Vinikui: jis yra gana aukštas Lietuvos valstybės valdininkas. Ta valstybė jo neliečiamybei yra davusi diplomatinį pasą. Vienok klerikališkos ausys persitelefonavę tarp Virbalio ir Kauno užsimerkę vykina savo „diplomatiją''. Dr. Vinikui ypač kratė Kauno miesto valdybos įduotus planus ir įgaliojimus 2 mil. dol. paskolai Amerikoj gauti. Gal ir šį reikalą užuodę piktieji Lietuvos demonai turi tikslą taip pasielgti, kaip kad pasielgė su inž. Naruševičiaus išgauta paskola Anglijoj Lietuvos gelžkeliams statyti... Taigi Vinikui yra lengva ieškot nuostolių arba reikalaut satisfakcijos arba rezignuot iš valstybinės tarnybos. Visai kitas reikalas yra ne valdininkui: jam lengva primesti spekuliaciją, priešvalstybinę agitaciją ar ką kitą ir pasielgti kaip valdonai panori. Jie visai šaltai spiauna ant piliečių teisių. Atskiro piliečio veikiami ar nuveikti darbai savo šalies labui visiškai nerupi savo šiltas kedes branginantiems kademų veikėjams. Pamėgink reikalaut satisfakcijos už garbės įžeidimą, už materialių nuostolių padarymą — davimą progos konkurentams tave šmeižti, tat musų gudrųs ponai suras milionus budų tave „šaukšte vandens prigirdyti''.

Galvojantis žmogus negali nurimti, kad Lietuvos valstybės vairą valdo ne tie Lietuvos sunųs, kurie iš senų laikų savo darbais to užsitarnavę, bet didžiumoje tie, kuriems Lietuva tik tuomet pakvipo, kuomet pas carą jie duonos neteko, bei tie, kurie Lietuvos išgelbėjimą įsivaizduoja rymiškai-lenkiškame konkordate... Visos amerikiečių pastangos ir aukos Lietuvai, valdančios partijos nėra tinkamai įkainuotos. Atskiras žmogus gali visas nuo pragyvenimo atliekamas lėšas ant Lietuvos laisvės aukuro sukrauti, gali savo lėšomis kelioliką neturtingų jaunuolių viduriniu ir aukštąjan mokslan leisti, bet jeigu nepriklausysi kademų klikai, tave jie rašys į juodąjį lapą. Su skaudančia širdimi reikia tai konstatuoti, nes tai yra faktai.

Mano rankosna patenka labai daug Amerikos lietuvių laiškų peikiančių Lietuvą, nusiskundžiančių, kad ten Amerikos lietuviai persekiojami ir tam panašiai. Daugelis draugų amerikiečių man asmeniškai rašo, prikaišiodami Lietuvos gyvenimo netobulumus ir išmėtinėdami, kad ten gyvenanti amerikiečiai į tai nereaguoja. Girdi, mes, amerikiečiai, turime teisę (ir musų pareiga tai skaitoma) tiek savo individualiu, tiek kolektyviu balsu Lietuvos garbę kelti. Mes sutinkame su tuo ir net pasiryžę nuo savo šeimynų burnų gardesnį kasnį duonos atitraukdami ir sunkiai sutaupyto darbo vaisius ant Lietuvos laisvės aukuro aukoti. Bet kuomet Amerikos lietuviai, individualiai ar kolektyvai, savo sveikais patarimais į Lietuvos ponus atsikreipia, tat jie dažniausia tampa tik išjuokiami. Ir jeigu mes pažvelgsime į atskirų amerikiečių nepasisekimus Lietuvoje, bei į Amerikos lietuvių seimų ir suvažiavimų Lietuvon siųstų rezoliucijų nebojimą, tat matysime, kad už Amerikos lietuvių metamą Lietuvon duoną jiems atsakoma akmeniu...

Vienok del Lietuvos valdžios nepažinimo Amerikos lietuvių gerųjų pusių ir del nesupratimo jų psichologijos, negalima pačią Lietuvą neigti. Rusiška kultura besidid'uojanti Lietuvos ponai šiandien jau permato, kad Lietuvos nepriklausomybės pamatus stiprinti pirmieji pagelbėjo amerikiečiai, kad valiutos pastovumas turi daug bendro su tuo faktu, jog Amerikos lietuviai kas mėnesis išsiunčia savo giminėms Lietuvon ukiams stiprinti po kelis šimtus tukstančių dolerių ir kad ekonominį krizį Lietuvoje bus galima tik tuomet nugalėti, kuomet bus tinkamai sunaudota Lietuvai Amerikos lietuvių dvasinės ir medžiaginės pajėgos. Jau šiandien ir tie pradeda susivaldyti, kurie vos trys metai atgal vien tik ironiškai apie Amerikos lietuvius mokėjo kalbėti.

Pasakęs tikrą tiesą apie savo patyrimus Lietuvoje, amerikiečių prašau nenusiminti del sauvaliavimo laimingomis aplinkybėmis Lietuvos valdžion patekusių asmenų: del to savo nusistatymo link Lietuvos nė vienas neprivalo keisti. Bet kiekvienas ištikimas Lietuvai jos sunus turi aktyviai reaguoti ir ravėti viešumos bijančias piktžoles iš Lietuvos nepriklausomybės darželio.

Kastantas Norkus.

New York,
Vasario 6, 1925.

LIETUVIAI AMERIKOJE

„DZIMDZI-DRIMDZI" DĖKOJA.

Jei musų „Dzimdzi-Drimdzi" vodevilis prigyjo prie Amerikos lietuvių, turėjo ir turi neabejotino pasisekimo, tai dėka amerikiečių lietuvių visuomenės paramai. Mes jaučiame, kad musų darbas gražiai įvertintas, todel dar didesniu upu ir užsidegimu stengsimės dirbti ir dar daugiau duoti savo tautos labui.

Sunkiai kurėsi ir dar sunkiau kovojo musų vodevilis už savo buvį ir siekius, vienok visos kliutys nugalėtos, nustelbtos.

Nuo 1924 m. rugsėjo 20 dienos iki tų pačių metų gruodžio 20 dienos imtinai, spėjome atlankyti keletą desėtkų lietuvių kolonijų ir suvaidinti 59 kartus, žemiau nusakytose vietose. Mass.: So. Boston 4 kartus, Brighton 1, Montello 2, Haverhill 1, Lawrence 1, Westfield 1, Cambridge 1, Worcester 4 ir Norwood 1. Connecticut: Hartford 1, New Britain 2, Waterbury 2, Ansonia 1, Bridgeport 2 ir Union City 1. New Hampshine: Nashua 1. New Jersey: Bayonne 1. Penn.: Scranton 2, Wilkes Barre 2, Mahanoy City 2, Tamaqua 2 ir Philadelphia 3. New York: Brooklyn 4, Amsterdam 2 ir Rochester 2. Ohio: Cleveland 2 ir Michigan Detroit 3. Visose šiose kolonijose „Dzimdzi-Drimdzi" rado prielankumo užuojautos ir stiprios paramos. Išvardytųjų kolonijų lietuviai savo nuoširdumu ir vaišingumu palengvino musų maršruto vykdimą ir tuomi pat pagelbėjo kulturinti bei gaivinti savo brolius ir seseris tautinėje dvasioje. Įvertindami tai, negalime neatsidėkoti. Nerasdami kitokio budo padėkai pareikšti, pasirinkome spaudos kelią. Visų savo rėmėjų pavardžių neturėdami galimybės čia suminėti del techniškų kliučių ir del jų didelio skaičiaus, visiems savo draugams, rėmėjams, prieteliams, neprieteliams ir vaidinimų lankytojams tariame bendrą **kuonuoširdžiausį ačiu!**

J. Dikinis,
V. Dinius (Dineika),
J. Alšauskas,
V. Vanagaitis.

RACINE, WIS.

T. M. D. 121 kuopa sausio 25 d. „Turner" svetainėj buvo suruošus parengimą su programu ir šokiais. 3:15 val. po pietų pradėtas pildyti sekantis programas: suvaidinta komedija trijų aktų — „Balon kritęs sausas nesikelsi". Vaidilomis buvo šie asmenys: Dauderio— M. Kasparaitis, Onutės — Polkerija Petkiutė, Vaisiomuko — Juozas Rusis, Radzvilos — Pranas Kupė, Radzvilienės — Juzė Dabašinskaitė, Lapieniaus — Andrius Tiltonas, Magdutės — Brunė Klapatauskaitė, Jono — Tadas Berenis.

Po pirmam aktui gražiai deklamavo „Lietuvos Vėliavą" Ona Medživiutė. Po antram aktui sakė Margalio „Pakaruoklis" — Antanas Tyllo. Užbaigiant programą po vadovyste p-lės Pranės Grymalitės burelis jaunų lietuvaičių sudainavo dvi daineles: „Kada noriu verkiu" ir „Du broliukai kunigai". P-lė V. Nunovaitė šoko klasinį šokį valcą. P-lės A. Nunovaitė ir L. Džendzeletaitė skambino pienu solo. Programas užbaigtas 5:45 val. vakare. Tuojaus pradėta šokiai ir visas šis vakarėlis gražiai ir linksmai užsibaigė 11 val. nakties, duodamas kuopai nemažai pelno. Padaryta įplaukų $177.27, išlaidų $116.95, gryno pelno liko $60.32.

Dalyvavusi publika, kurios buvo į porą šimtų, tvarkiai visą laiką užsilaikė patenkinta programu ir viskuo. TMD. 121 kuopa sustiprinta finansais. Narių upas ir dvasia pakilus turi norus ir daugiau ruošti parengimų. Prie šio vakaro suruošimo atsižymėjo Stasys Vilus, jo moteris p. Vilienė, Ona Šimenienė, Pranas Kupė, P. Samalionienė ir kiti. Lietuvių Dramos Kliubo nariai užsipelno didžios pagarbos del pasitarnavimo apšvietos reikalams, nes dalyvavo vaidilomis pastatyme aukščiau minėto veikalo. TMD. 121 kuopa taria visiems širdingą ačiu — visiems darbininkams ir visai dalyvavusiai publikai!

Sekantis didelis ir svarbus parengimas yra ruošiamas bendrai dviejų kolonijų — Kenosha ir Racino progresuojančio ir mylinčio dailę jaunimo. Šis parengimas įvyks vasario 22 d., 2 val. po pietų, „Turner" svetainėj, kampas Hubbard ir Lincoln gatvių, Racine, Wis. Programas ruošiamas didelis ir įvairus ir bus ko pažiurėti. Vietiniai lavinas pasirodyti su sceniškų perstatimu ir vieną-kitą dainą sudainuos. Kenoshiečiai, tai su didžiausia galybe ruošiasi atvykti į Raciną ir linksminti vietos ir apylinkių susėjusią publiką. Kenosha SLA. 212 kuopos „Dailės Ratelis" išpildys koncertinę programo dalį. Mes Racino lietuviai turėsime progą išgirsti stygų orkestrą iš 25 ypatų ir chorą iš 40 ypatų. Praeitą metą vasaros laiku po atviru dangum bendrai ruošdavom piknikus ir juose išpildydavome įvairias žaismes. Kiekvienas dalyvavęs atsimena ir neužmirš įgytų įspudžių. Užėjus žiemai mųs bendri draugiškumo ryšiai neužšalo ir štai vasario 22 d. L. D. Kliubas ir Dailės Ratelis subendrintai dalyvauja programe. Matysime, kurie dailiau pasirodys. Kviečiu visus Racino, Kenosha ir Milwaukės lietuvius atvykti pažiurėti dailaus, didelio programo. Užsibaigus programui tęsis šokiai iki 11 val. nakties.

M. Kasparaitis.

PITTSTON, PA.

Persiorganizavęs Lietuvių Piliečių Pagelbinis Kliubas, nors lėtu, bet tvirtu žingsniu žengia pirmyn. Nepasisekus del įvairių kliučių įsigyti Kliubui nuosavą namą, Kliubo darbuotojai nenuleidžia rankų ir žingsnis po žingsniui varo darbą pirmyn.

Pasitaikius prabėgusiuose metuose progai nusisamdė svetainę apgyventoj lietuviais miesto daly, 183 North Main St., kur laiko dabar susirinkimus, ir išnuomuoja svetimtaučių organizacijoms. Bėgyje nepilnų metų laiko Lietuvių Piliečių Kliubas pirkimo namo fondan sutaupė $740. Visas gi Kliubo turtas su pradžia šių metų siekia $3,400. Susirinkimus Kliubas laiko du kartu į mėnesį. Svetainė talpgi yra atdara kiekvieną nedėldieny po pietų, kur lietuviai susirinkę pasikalba apie savo reikalus. Reikia pastebėti, kad už įsitikinimus čionai ginčų ir piktumų nėra.

Vasario 1 d. mėnesiniam susirinkime tapo išrinkta pramogų rengimo komisija iš septynių narių, kuri tuč tuojaus nutarė parengti vakarienę 23 d. vasario, t. y. prieš pat užgavėnes. Viršininkais bėgantiems metams tapo išrinkti: prezidentas — A. Galinskas, sekretorius — P. Gruzas, antras sekr. — J. Sevečas, iždo — L. Šeporaitis, salės užvaizda — Ks. Marozas.

K...

PHILADELPHIA, PA.

Vasario 1 d., š. m., lietuvių dramatiškos draugijos „Dainos" buvo koncertas Lietuvių Muzikališkoj Svetainėj. Koncerto programas susidėjo iš trylikos numerių ir buvo išpildytas sekamai: 1. Vaikų stygine orchestra po vadovyste J. Jurčukonio; 2. V. Jakubauskis — smuiko solo; 3. Petras Vičas — tenoras solo: a) Eluce renlestelle" (Pucini), b) „Ne del tavęs aš mergelė (St. Šimkus); 4. J. Giedris — smuiko solo; 5. Panelės N. ir K. Vilčinskaitės — duetas pasirenkant; 6. „Dainos" choras, po vadovyste J. Jurčukonio; 7. J. V. Griniaus prakalba; 8. J. Sutkaitis — orchestra; 9. Marė Vilčinskaitė — soprano solo pasirenkant; 10. K. Pietkunas ir J. Pocius — kornetu duetas; 11. Petras Vičas — tenoras solo: a) „La donna mobile" ir b) „Mano mergelė" (abu Verdi); 12. S. Skromak— solo; 13. J. Sutkaitis — orchestra; Marė Matuševska lydėjo pianu. Čia reikia pažymėti, kad visi savo užduotis atliko gerai.

Kalbėtojas gerb. J. V. Griniaus pradžioje savo kalbos pareiškė, kad prakalba koncerte, tai nereikalinga žolė sriuboj (mano supratimu, gerb. J. V. Griniaus prakalba šiame koncerte buvo visai vietoj, t. y. geras prismokas sriuboje). Kalbėtojas trumoj savo kalboj plačiai išaiškino muzikos bei dainų reikšmę ir ragino jaunimą, o ypač vyrus rašytis prie L. D. D. „Dainos". Kalbėtojas sako: „Keliolika metų atgal ant šitos estrados vyrų choristų sustodavo per tris eiles, o šiandien ant estrados stovi eilė gražių mergelių, kai rožių ir rutų kvietkelių, bet vyrų tai tik pusantro".

Publikos buvo pilna didžioji Lietuvių Muzikališka svetainė. Iš svetainės išeinant girdėjosi žmones tarpe savęs šnekučiuojančius ir viens antro klausiant, kažin kada vėla bus tokis puikus konccertas? Taigi koncerto rengėjams ir koncerto išpildytjams reikia atiduoti kreditas už jųjų energišką pasidarbavimą. Žodžiu sakant, koncertas pavyko visais atžvilgiais gerai, ką liudija publikos visą laiką smarkųs aplodismentai programo dalyviams.

A. Tvaranavičia.

Klaidos Atitaisymas.

„Tėvynyės" No. 6 š. m. tilpo mano pranešimas Philadelphijos lietuviams, norintiems susižinoti su savo giminėmis bei pažįstamais, gyvenančiais Auburn, Illinois. Paduotame mano adrise įsiskverbė labai didelė klaida, kur pasakyta: 4270 E. Almond St., o tikrinybėje turi buti 3270 E. Almond St.

Antanas Tvaranavičius.

AMBRIDGE, PA.

Šis miestas yra vienas iš Pittsburgho priemiesčių prie Ohio upės ir apie 16 mylių atstume nuo Pittsburgho į vaka-

rus ir tur gyventojų apie 17,000. Šis miestas prasidėjo statytis kaipo miestas tik 1903 metais ir laiku 22 metų išaugo į dabartinį savo didumą ir yra manoma, kad ir ateityje augs, nes valdžia yra nutarius statyti tiltą per Ohio upę ir tada Ambridge bus sujungtas su kitu Pittsburgho priemiesčiu — Woodlawn, kuris irgi yra naujas miestas ir gyyventojų turi apie 18,000. Taip Woodlawn, taip Ambridge yra didžiulės plieno dirbtuvės. Woodlan Jones & Laughlin kompanijos, o Ambridge United Steel Korporacijos didžiulė „Bridge Works" ir keletas kitokių dirbtuvių. Tik Ambridge turi geresnes gamtiškas sąlyygas, negu Woodlawn, nes Ambridge stovi ligumoj, o Woodlawn kalnuose.

Ambridge darbai eina gana gerai ir čionai darbas gauti yra visai ne sunku. Čionai žmonės bedarbės mažai kada yra matę, bet uždarbiai nekokie ir daugiausiai turi dirbti po 10 ar 12 valandų į dieną. Mat čionai visi darbininkai yra neorganizuoti, tai ir yra nemažai išnaudojami.

Lietuvių šioje kolonijoje yra 17 šeimynų ir apie 10 pavienių. Lietuviai turi ir savas organizacijas: SLA. 169 kp. su 15 narių ir A. P. L. A. 12 kp. su 21 nariu. Keletas lietuvių turi nuosavius namus ir gana gražiai gyvena. Tik kažin kodel daugiau lietuvių čionai neapsigyvena, nes darbų čionai netruksta ir miestelis naujas ir gražus. Čionai gyventi rodos butų smagu ir geras susisiekimas su Pittsburghu Pennsylvanijos didžiuoju gelžkeliu. Biznių atžvilgiu šis miestelis turi gražią ateitį.

Praeitais metais 17 d. birželio visas Ambridge miestelis apvaikščiojo šimtmetines sukaktuves nuo įsteigimo Vokiečių Komunos toje vietoje, kur dabar yra Ambridge. Tos Komunos pastatyti namai, svetainė, ištaisyti daržai dar ir šiandien tebėra, perimti miesto valdžios ir yra prižiurimi ir užlaikomi.

1824 metais atvažiavo vokiečių burys iš Vokietijos, po vadovyste tulo Ruppo ir jie atvažiavę į Pittsburgha ir iš čionai jie pavažiavo 16 mylių į vakarus palei Ohio upę ir šioje ligumoje apsigyveno, įkurdami Komuną ir bendrai vesdami pavizdingą ukį. Kokia ta jų Komuna buvo — religinė ar kitokia, sunku sužinoti iš žmonių pasakojimų. Tik tie visi senovės laikų ištaisymai liudija, kad tai buvo vedamas pavizdingas ukis, o šiandien vietoje tos Komunos yra išaugęs didelis miestas su didelėm išdirbystėm.

Svečias.

THOMAS, W. VA.

Nors nesmagu apie musų apylinkės lietuvius rašyti blogai, bet visgi reikia paminėti vienas labai reikšmingas atsitikimas, kad tuo budu parodžius kaipo pavyzdis ir kitiems tokio pat nusistatymo besilaikantiems lietuviams.

Čionai gyveno tulas M. Jasas, turbut paeinantis iš Lietuvos kur nors iš žemaitijos, nes perdaug žemaitišku akcentu laužydavo lietuvių kalbą. Žmogelis buvo jau apie 50 metų amžiaus ir gana senai gyveno Amerikojo, tačiau prie jokių organizacijų neprigulėjo ir buvo didelis „mėnulio spindulių" naikintojas. Net ir streiko laiku jisai nebuvo ištikimas kovojantiems angliakasiams ir visą laiką streiklaužiavo. Vėliaus šitas žmogus išvyko į Oakland, Md., ir čionai netoli šio miestelio pradėjo dirbti prie General Electric Korporacijos budavojamo taip vadinamo „Big Dam" ir dirbo tunely. Iš sausio 5 į 6 d. nakty tapo sužeistas ir nuvežus ligoninėn pasimirė. Jo pažįstamas Ipolitas Krištupaitis pasiėmė velionį pas save į Davis, W. Va., palaidojimui ir kadangi velionis neturėjo pinigų ir prie jokių draugijų nepriklausė, tai pačiam jo draugui savomis lėšomis teko palaidoti ir palaidotas su bažnytinėmis apeigomis ant katalikiškų kapinių. Mat buvo geras katalikas.

Šitas nuotikis kai kartas patvirtina suprantančiųjų žmonių pasargas savo broliams, kad reikalinga kiekvienam prigulėti prie draugijų. Kadangi velionis Jasas prie jokių draugijų neprigulėjo ir vietos lietuviai žinojo kas per žmogus velionis buvo, todel niekas nėjo jo palaidoti ir prisėjo pačiam jo draugui ir grabas nešti. Tuo tarpu Thomas, W. Va., yra įvairių draugijų, pradedant juozapinėmis ir jurginėmis ir baigiant SLA. 232 kuopa. Rodos kiek laiko atgal SLA. 232 kuopos sekretorius buvo prikalbinęs velionį Jasą prisirašyti prie SLA. ir aplikacija jau buvo išpildyta ir bereikėjo tik pas daktarą nueiti, bet matomai kas nors jam pasakė, kad SLA. yra „bedieviška" organizacija, tai ir nebaigė jis prisirašyti prie kuopos. Bet čionai yra ir bažnytinių organizacijų, todel velionio apsileidimo neprigulėjime prie organizacijų negalima nieku pateisinti. Ir šituos žodžius rašančiam yra gerai žinoma, kad daug dar yra tokių lietuvių šioje kolonijoje, kurie prie jokių organizacijų nepriklauso ir taip laukia tokio likimo, kaip kad sulaukė velionis Jasas. Todel ar nebutų laikas visiems vietos lietuviams rimtai pagalvoti apie apsirupinimą del nežinomo rytojaus ir nieko nelaukiant prisirašyti prie SLA. 232 kuopos, kuri yra gana skaitlinga ir pavizdingai tvarkoma. Kiekvienas privalėtų tai padaryti kol dar nėra vėlu, kol yra sveikas.

Štai kad ir velionis Jasas jei butų priklausęs prie SLA., tai šiandien žinotumem iš kur jis paėjo iš Lietuvos ir kaip jo reikalai stovi senoje tėvynėje. Žmonės pasakoja, kad velionis buvo vedęs Lietuvoje ir turi žmoną ir vaikų, o kad turi artimų giminių tai niekas neabejoja. Bet niekas nežino iš kur velionis paėjo ir negalima su jo giminėmis susinešti. Man rodos, kad velionio moteris ar giminės galėtų gauti pinigų už velionio žuvimą darbavietėje, nes sulig Maryland valstijos kompensacijos įstatymo tokiuose atsitikimuose užmokama. Bet kas tuomi pasirupins, kad velionis niekam nežinomas ir niekam nebuvo brangus, artimas žmogus.

Bet jei kas iš giminių ar pažįstamų norėtų gauti daugiau informacijų, gali kreiptis sekamu antrašu: SLA. 232 kuopa, P. O. Box 128, Thomas W. Va., o aš užtikrinu, kad bus kiekvienam atsakyta.

Korespondentas.

Įvairųs Spausdiniai

Dr. J. Basanavičiaus Paveikslas. Išleido Sandaros 1-mas apskritys paminėjimui 40-metinių sukaktuvių „Aušros" įsikurimo. Paveikslas gražus ir labai gražiai atspausdintas iš Dr. J. Basanavičiaus fotografijos tų laikų, kuomet „Aušra" kurėsi. Paveikslas parsiduoda po $1.00, kurį galima gauti pas minėto apskričio sekretorių sekamų antrašu: K. J. Paulauskas, 327 E St., So. Boston, Mass.

Vilniaus Kalendorius, 1925 metams. Išleistas Vilniaus lietuvių ir pilnas naudingų informacijų ir gražių straipsnių. Pusl. 96. Kaina 30c. Amerikos pinigais.

Varpininkai, keturių veiksmų drama. Parašė Esmaitis. Išleido Vilniaus lietuviai. Vaizdelis tinka scenai, kuriame apibudinama „Varpo" gadynės tautinė darbuotė. Pusl. 32. Kaina 30c. Amerikos pinigais.

Aukščiau minėtu abudu dalykėliu galima nusipirkti „Tėvynės" Redakcijoje, 307 W. 30-th St., New York City.

STRAIPSNIS III.

KUDIKIUI ATSIRADUS.

Motina turėtų bent savaitę ilsėtis lovoje ir neturėtų griebtis pilnos namų ruošos iki sukaks mėnuo po palagui. Jai tokis poilsio laikotarpis reikalingas, kad atsigauti, išvengti kraujo tekėjimo ir pagamint pieno savo kudikiui.

Motinos maisto energija neturėtų buti suvartojama sunkiam rankų darbui, bet turi eiti į krutų pieną del kudikio. Bile darbas kuris nuvargina motiną perdaug gali atsiliepti į kudikio sveiką augimą.

Palagas nėra liga — tai tik sveikatos įtempimas. Pramok kaip tą tempimą sušvelninti.

Kuomet kiekviena neščia motina yra tinkamai aprupinama namuose ir kuomet kiekviena turi išlavintą priežiurą laike palagų, tai GIMDYMAS BUS SAUGUS.

AR TAVO KUDIKIO GIMIMAS UŽREKORDUOTAS.

Įstatymai reikalauja, kad kiekvieno kudikio gimimą gydytojas, slaugytoja, ar pribuvėja raportuotų į sveikatos biurą arba miestelio klerką, kuris savu keliu praneša Valstijos Board of Health. Jei nesi tikras, kad šitas buvo padaryta, tai rašyk pats į State Board of Health, jei ten nebus nieko užrašyta, tai gausi blanką, kurią išpildęs, pasiųsk pats. Nėra vėlu tą padaryti bile kada, ir gali buti tas jam bus svarbu kada nors ateity.

Yra svarbu užrekorduoti tavo kudikio gimimą del sekančių priežasčių:

Kad parodyti jo metus ir pilietybę.

Kad parodyti jo teisę lankyti mokyklą.

Kad parodyti jo teisę dirbti.

Kad parodyti jo teisę prie pavel-dėjimo.

Kad parodyti jo teisę vesti.

Kad parodyti jo teisę užimti valdvietę.

Kad parodyti jo teisę gauti pašportą keliauti užsienin.

Kad parodyti motinos teisę prie našlės pensijos.

KUDIKIO PIRMOS DRAPANOS.

Sekanti dalykai iš drapanų yra reikalingi kudikiui ir turėtų buti jau iškalno parupinti:

1. Keturi tuzinai vystyklų.
2. Keturi flanelio pilvo saistai.
3. Šešios suknelės.
4. Dvylika baltų marškinėlių.
5. Šeši flanelio petikočiai. (Gertrude)
6. Keturi naktiniai marškinėliai.
7. Du žiponėliai.
8. Trys apatiniai marškinėliai.
9. Šeši čiulpikai.
10. Lakštas spilkų.
11. Viena blešinė Talcum pauderio.
12. Vienas šmotukas muilo.

Nors daugeliu atvėju sveikas ir normalus kudikis nereikalauja gydytojo priežiuros, bet tai tik laimingas nuotikis ir nevisados atsitinka. Kuomet kudikis nėra sveikas arba neauga kaip reikia motina neturėtų svyruoti kreiptis prie gero gydytojo. Iš kitos pusės, normalis vaikas gaudamas tinkamą priežiurą ir maistą, pieną krutų arba Borden's Eagle Pieną, jei krutų nėra, privalėtų išaugti į sveiką, normalį vaiką. Milionai ir milionai kudikių išaugo į sveikus ir vikrius vaikus per kombinavimą geros motiniškos priežiuros ir maistingumo esančio Borden's Eagle Piene.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

"AUŠROS KETURIASDEŠIMTIS METŲ SUKAKTUVĖSE"
TAI TINKAMIAUSIA SIŲ METŲ DOVANA

Tose sudėtinėse iš 264 puslapių knygose rasite didžiumos musų Amerikos redaktorių (ir „Tėvynės") straipsnius apie svarbią musų kulturos istorijoje epoką. Yra jose daugel svarbių straipsnių apie „Aušros" laikus, Dr. Kudirkos gromatos, „Aušros" fotografijos — facsimile, taipgi apie šimto musų kulturos istorijoje atsižymėjusių vyrų paveikslai. Kas žinotina iš musų tautos atbudimo istorijos tose knygose pažymėta. Kiekvieno apšviestuolio ir tėvynainio namus privalo papuošti tos knygos.

Kaina tų knygų 2 doleriai; — dirbtinės odos apdaruose 2 dol. 75 centai.

Galite gauti musų redakcijoje arba pas:

A. MILUKAS & Co.,
3654 Richmond Str., Philadelphia, Pa.

Reikalaukit Musų 1925 m. Knygų Katalogo.

DIRVA
Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis
Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"VILNIS"
LIETUVIŲ DARBININKŲ
DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
8 PUSLAPIŲ.
Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.

VILNIS,
3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y

"SANDAROS"
KALENDORIUS
1925 METAMS

Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS NAUJAS KALENDORIUS 1925 metų jau gatavas. Norinti įsigyti labai gražų iliustruotą daugeliu paveikslų „SANDAROS" KALENDORIŲ reikalaukite dabar. Kaina tik 25 centai. Kalendorius labai gražus ir turiningas visokiais moksliškiais raštais, beletristika, biografijoms, su daugybe paveikslų lietuvių veikėjų. Taipgi rasite daug žingeidžių žinių ir informacijų. Siųskite 25 centų vertės krasos ženkleliais, mes pasiųsime Tamstai šį gražų kalendorių.

PASARGA: Agentams duodame labai papiginta kaina.

"SANDARA",
327 E Street, So. Boston, Mass.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 VERNON St., WORCESTER, MASS.

VARPAS

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS, EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Jung. Valstybėse $2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

„Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus.

Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk „Varpą". Siųsk pinigus šituo adresu:

„VARPAS",
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

K. Norkus Dar Kankinamas.

Vasario 17 d. ryte p. Kastanto Norkaus byylos daviniai dar nebuvo žinomi ir jis posenovei vis dar uždarytas kaslegarnėj ant Ellis Island. Vasario 16 d. turėjo įvykti Vašingtone, Teisingumo Departamente, galutinas bylos išklausimas, bet leidžiant šį „Tėvynės" numerį spaudon vasario 17 d. ryte dar nesužinota ar išklausymas tos bylos įvyko ir koki daviniai gauta, jei byla galutinai užbaigta.

Tuo tarpu vienas p. Norkaus pažįstamų iš Kauno rašo „Tėvynės" redaktoriui sekamai:

„Jau sužinojome, kad p. Norkus New Yorko kaslegarnėje sulaikytas. Pasirodo, kad jo priešai visgi nors dalinai savo tikslo pasiekė. Nors ne esu p. Norkaus asmeniniu draugu, bet visgi gaila žmogaus, kuomet jį nori pražudyti jo priešai: bendrai veikdami klerikalai su žydais. Ir jis yra žudomas nekaltai, nes jam išvykus Amerikon daryta jo ofise revizija ir nieko betvarkiško nerasta. Atvažiavę atstovai Popper ir Fratkin jo ofisą užžiuri ir viskas eina paprasta tvarka ir sava vaga. Tik matyt, kad minimi atstovai palankūs žydų-klerikalų blokui prieš p. Norkų, nes Fratkin pats yra žydas.

„Sausio 27 d. tasai žydiškai-klerikališkas blokas buvo paleidęs gandus, kad p. Norkus, važiuodamas Amerikon nuskendo kartu su laivu. Žinoma tokiems ‚pliotkams' jokis protaujantis žmogus netikėjo ir negali tikėti, nes tokia katastrofa su Jung. Valst. laivyno laivu butų tuojaus oficialiai žinoma, bet mat tuo budu norėta sukelti panyka tarpe tų žmonių, su kuriais p. Norkaus ofisas įvairius reikalus veda. Mat žydiškai-klerikališki mekleriai visko prasimano, by tik galutinai sunaikinus jų bendrą biznio konkurentą."

Tai mat kokios jėgos dirba prieš p. K. Norkų ir todel negali buti nei nuostabu, kad jis čionai iki šiol yra kankinamas.

SLA. Daktaras-Kvotėjas Lankėsi Centre.

Vasario 12 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" Redakcijoje SLA. Daktaras-Kvotėjas—Dr. E. G. Klimas iš Philadelphia, Pa. Gerb. Daktaras atvyko New Yorkan specialiai su SLA. reikalais ir svarbiausiai, tai galutinam sutvarkymui naujai perdirbamų aplikacijų blankų, kad jos butų kuotrumpiausios kuopų daktarams-kvotėjams išpildyti, kad kuopoms nereikėtų bereikalingai didelių pinigų mokėti už išegzaminavimą naujų aplikantų. Šituo svarbiu reikalu gerb. Dr. Klimas praleido SLA. raštinėje didesnę pusę dienos ir galutinai išdirbta naujų aplikacijų forma, kurios greitu laiku bus atspausdintos ir išsiuntinėtos SLA. kuopų organizatoriams.

Tos pat dienos vakare gerb. Dr. Klimas išvyko atgal į namus, nes jo plati medicinos praktika ir tarnyba ligoninėse neleido jam kiek ilgesniam laikui paviešėti New Yorke.

Lietuvaitė Pabaigė Aukštąją Mokyklą.

„Vienybė" praneša, kad dar viena lietuvaitė — p-lė **Aiena Kandročiutė**, brooklynietė, sausio 29 d. baigė Erasmus Hall High School ir gavo diplomą. Ji dabar dar lanko tą pačią mokyklą, imdama „Post Gradute" kursą, o ateinantį rudenį žada stoti į Columbia universitetą, kur mokinsis vaistininkystės.

P-lė Alena yra duktė plačiai žinomo Amerikos lietuviams atleto-ristiko SLA. nario ir Brooklyno stambaus veikėjo-biznieriaus, Antano Kandroto. Alena irgi yra tarpe vietos lietuvių pasižymėjusi kaipo gabi pianistė, ir nekartą savo gabumus scenoje parodė. P-lė Alena yra gera lietuvaitė, ir mes linkime, kad ir ant toliaus, užbaigusi mokslus, pasiliktų lietuviams stambia ir sugabia darbuotoja.

Įvairios New Yorko Žinios.

— **New Yorko policija** pradėjo krėsti ir valyti „taksikiabų" biznį. Sulaikomi, iškrečiami ir išegzaminuojami kiekvienas „taksikiabų" šoferis ir jau keli šimtai neteisėtų ir prasižengusių šoferų suareštuota. Vieniems jų gręsia kalėjimas, o kitiems šoferio laisnių praradimas arba pinigiškos pabaudos. Šitokiam valymui pradžią davė šoferio Leventine nušovimas jaunikaičio Kenny, kuris ligoninėje jau pasimirė. Šoferis Leventine buvo kriminalistas ir be jokių laisnių operavo automobilį. Dabar kaltinamas žmogžudystėje ir neužilgo bus teisiamas.

— **Gubernatorius Smith** rems teisėjo McAvoy raportą prieš New Yorko miesto majorą Hylan reikale New Yorko susisiekimo įmonių suirimo, taip skelbia New Yorko valstijos sostinės Albany žinios. Sakoma majoras Hylan yra supintas net dviejuose punktuose delei susisiekimo įmonių suirimo ir jų neatatinkamumo.

— **Apiplėšė subvės stoties iždininką** kuomet apie 100 žmonių stovėjo ir laukė traukinio stotyje ir buvo liudininkais to apiplėšimo. Tas įvyko vasario 12 d. ir tą darbą atliko tik du ginkluoti vyrai, laimėdami 150 dol. smulkiais pinigais.

— **Rašytojai statys didelį namą** kertėje Lexington Ave. ir 34-th St., New Yorke. Šio didelio namo pastatymu rupinasi Amerikos Rašytojų Lyga. Namas bus 20 aukštų ir čionai bus rašytojams gyvenamieji kambariai ir darbui raštinės, kurio pastatymas kainuos 2,500,000 dolerių. Vadinasi, Amerikos rašytojų darbas apsimoka ir net milionus dolerių galima uždirbti. Tuo tarpu lietuvių rašytojai skursta daugiau, negu paprasčiausis darbininkas.

Pranešimas "Gyvenimo Dumble" Prenumeratoriams

Mums labai nesmagu, kad negalėjome išsiuntinėti prieš Kalėdas musų spausdinamos apysakos „Gyvenimo Dumble", kurią ne vienas „Tėvynės" skaitytojas yra užsiprenumeravęs ir su nekantrumu jos laukia. Bet to negalėjome padaryti del tos priežasties, kad spaustuvė nesuspėjo jos atspausdinti tuo laiku, kaip buvo pažadėjusi. Dabar „Vienybės" administracija, kurios spaustuvėje apysaka spausdinama, praneša sekamai per „Vienybę":

„Amerikos lietuvių pamylėta S. E. Vitaičio apysaka ‚Gyvenimo Dumble' jau baigiama spausdinti, kuri spausdinama ‚Vienybės' spaustuvėje. Nors apysaka jau senai turėjo buti atspausdinta, bet delei įvairių kliučių darbas užsitęsė iki šiol. Vienok dabar jau dedama visos pastangos, kad kuogreičiausiai ją užbaigti ir tikimės, kad artimoje ateityje bus galutinai užbaigta."

Prie šio pareiškimo nuo savęs nieko pridėti negalime ir tik prašome gerbiamų minėtos apysakos prenumeratorių turėti dar truputį kantrybės, o knygą tikrai gausite ir tai gal visai artimoje ateityje galėsime visiems prenumeratoriams išsiuntinėti. Kiek mums žinoma, jau atspausdinta iki 250 puslapių ir belieka tik užbaigti. Todel meldžiame dar truputį palaukti ir nerašinėti mums paklausimų, nes labai sunku atsakinėti į visus paklausimus — begalo daug laiko susieikvoja.

S. E. Vitaitis ir Bendrija.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS.
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA
Sekanti išplaukimai iš New York:
LAIV. „ESTONIA" 24 VASARIO
LAIV. „LITUANIA" 17 KOVO
Į Klaipėdą visu keliu vandeniu 3-čia kliasa $107; 2-ra $132.50
Į Klaipėdą ir atgal — $181
Užčėdysit $44.50 apsimokant abi pusi
Visada atsiminkit, kad B. A. L. nuveža jumis didžiuoju laivu tiesiog į Baltijos Jurių Portą (visai netoli Klaipėdos), iš kur be kliučių, vargo ir laukimo toliau gražiu laivu keliausit ir į pusparį Klaipėdon atvyksit.
Kreipkitės:
BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York,
ar prie savo agentų.

Ranka Ranką Mazgoja.

Mes, lietuviai cigarų išdirbėjai, garsindami „Tėvynėje" paremiame laikraštį, todel laikraščio skaitytojai lietuviai darbininkai, kurie rukot, vietoje kažin keno cigarus, kurie nieko gero nedaro, o gal lietuvių priešus šelpiate, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, sumaniai padaryti iš geriausio tabako, gražiai dega, malonus rukyti ir dumas puikiai kvepia. Draugai „Tėvynės", kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoreliuose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGAR

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad rukai puikų cigarą ir po vardu Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos visi myli.

Imant baksais atseina daug pigiau. Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Rašant adresuokite:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,
231 DIVISION AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius; jų cigarai labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę. Lai gyvuoja Lietuvių Tauta!

Jau Susekta ir Atidengta

"BURTININKE"

Aurašoma: Burtininkų, raganų ir velnių galybė; kaip ir iš ko padaroma burtai-monai; dideli juokai; meliški burtai ir tt. Todel „Burtininkas" vertas tukstančius dolerių, bet prenumeratos kaina metui TIKTAI $1. Dėk dolerinę ir adsesuok:

LIET. ŠVIET. KNYGYNAS,
3106 So. Halsted St., Dept. 6,
CHICAGO, ILL.

Paieškojimas

Paieškau savo giminės Jono Dargio-Dargevicz, kuris prieš karo pradžią gyveno 925 Washington St., Gary, Indiana. Iš Lietuvos paeina: Palevienio dvaro, arba Zubriškio dvaro, Pasvalio valsčiaus, Biržų-Pasvalio apskrities. Jis pats, arba kas žinote apie jį, kad gyvas, ar miręs, meldžiu suteikti žinių žemiau paduotu adresu, o aš užtai busiu labai dėkingas.

JOSEPH BACEVICZ,
560 — 6-th Street,
PORTLAND, OREGON.

PARSIDUODA

170 akrų ukis, gera žemė, geras 12 kambarių namas, naujas kluonas, tvartas del 36 karvių cementinės grindys, nauja didelė duobė žaliam pašarui laikyti ir pienui laikyti šaltinis, vežimams laikyti pašiurė, vištinyčia, kornams (kukurузams) sudėti pašiurė ir viskas įtaisyta padarymui rušies A pieno. Dvi mylios nuo Bordens Dirbtuvės, 20 mylių į Poughkeepsie. Gyventojas nesenai pasimirė — turi buti parduota. Kaina $4,500. Lengvos išlygos. Atsišaukite kuogreičiausiai. P. O. Box 178, Farmingdale, N. Y.

VIEŠASAI NOTARAS

Darau visokiuose reikaluose legalius dokumentus, **daviernastis** (įgaliojimus), pasportus piliečiams ir nepiliečiams, iš Lietuvos giminių partraukimui „Affidavit of Support", pirkimo ir pardavimo aktus, kaslink nuosavybės Lietuvoje, arba dalių ir žemės pavedimo laikinai ir parduotinai, ir kitokius dokumentus.

Esu įsiregistravęs Lietuvos Atstovybėje Washington, D. C. ir pas Lietuvos Konsulį, New York, N. Y.

Viską atlieku be jokių sutrugdymų, greitai, teisingai ir pigiai. Reikale kreipkitės šiuomi adresu:

A. B. STRIMAITIS,
G. P. O. L. BOX 127, NEW YORK, N. Y.

SVEIKATA — TIKRIAUSIAS TURTAS.
MOKSLAS — TIKRIAUSIA VILTIS.

"GYDYTOJAS"

didžiausias sveikatos ir mokslo žurnalas lietuvių kalboje.

„GYDYTOJĄ" leidžia Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija. Redaguoja Dr. A. J. Karalius ir Dr. S. Biežis.

„GYDYTOJAS" mokina kaip apsisaugoti nuo ligų, duoda tinkamų patarimų sveikatos dalykuose ir suteikia tinkamai prirengtų mokslinių straipsnių.

„GYDYTOJAS" talpina gražių paveikslų.

UŽSIRAŠYK VISIEMS METAMS.

Amerikoje ir į Lietuvą kaina du doleriai metams. Pavienis numeris 20 centų.

„GYDYTOJAS",
2201 W. 22-nd St., Chicago, Illinois.

Draugai Amerikiečiai!

Užsisakykite sau ir savo giminėms Lietuvoj vienintėlį Lietuvos darbininkų laikraštį

„Socialdemokratas"

Išleidžia Lietuvos Socialdemokratų Partija, kuri jau arti 30 metų Lietuvoj gina proletarų frontą.

„Socialdemokratas" išeina kas savaitė Kaune.

Kaina Amerikoje: metams $2.40, pusei metų $1.20. Lietuvoj — per pusę pigiau.

ADRESAS: „Socialdemokratas", Kaunas, Kęstučio g. 40, b. 1, Lithuania.

JAUNIMĄ

kviečiame užsisakyti sau ir savo giminėms Lietuvon vienintėlį darbininkų jaunimo laikraštį.

„ŽIEŽIRBĄ"

Išeina Kaune kas mėnuo.

Kaina Amerikoj metams 60 centų. Lietuvoj — per pusę pigiau.

ADRESAS: „Žiežirba", Kaunas, Kęstučio g. N. 40, b. 1, Lithuania.

TREJOS DEVYNERIOS

Lietuviams nuo senovės žinomos šaknys, kurios sudaro „Trejanką" mes inportuojame iš Lietuvos visas tas reikalingas šaknis ir todel musų sutaisyta **trejos devynerios** žmonėms labiaus tinka ir visi reikalauja „Palangos Trejankos" su Lietuvos herbu. Pakeliai parsiduoda po 75c., $1.00 ir $1.50; agentams leidžiame su dideliu nuošimčiu Trejas Devyneres, lietuviškas knygas ir kitus daiktus. Kas savo miestelį norite turėti gerą uždarbį, kviečiam rašyti mums:

L. M. O. HOUSE,
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NGL NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia kliasa tiktai kajutos.
Nepiliečiai grįžtanti bėgy 12 mėnesių prieplaukoje neturės jokių kėblumų.
32 Broadway, New York, arba bile vietos agento

Skausmai, mėšlungis,

neuralgija ir reumatiškas gėlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuose yra vartojamas

SEVERA'S GOTHARDOL.

Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų, traukučių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonkutę šiandien.

Kaina 30 ir 60 centai.

Gaunami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

JO ŽMONA IŠGELBĖTA.

Užsisako Daugiau.

P. B. Loder, Lamar, Pa., rašo: „H. H. Von Schlick, President, Marvel Products Co., Pgh., Pa.

„Gerbiamasis: Šiuomi prisiunčiu money orderį dar del trijų pakelių Bulgariškų Žolių Arbatos. Mano žmona naudojo ją per kelis metus ir ji išgelbėjo mano žmonos sveikatą. Ji tikrina, kad ji negalinti daugiau buti be šių puikių tyrių žolių vaistų." Bulgariškų Žolių Arbata tikrai yra stebėtinu vaistu palengvinimui vidurių užkietėjimo, reumatizmo, skilvio ir inkstų suirimams ir pagerinimui kraujo, norint greitai sunaikinti smarkų šaltį, gerkit karštą einant guiti.

Dabar visi vaistininkai turi jos po ranka sergančių žmonių pagalbai ir parduoda po 35c., 75c. ir $1.25.

Pastaba: Jei norėtumet mano didžiojo penkiems mėnesiams šeimyninio pakelio, prisiųskite $1.25. Adresuokite man: H. H. Von Schlick, President, 227 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

LINKSMAS BALIUS

RENGIAMAS S. L. R. K. A. 209 KUOPOS UŽGAVĖNIŲ VAKARE, VASARIO 24 d. 1925 METŲ,
FRANK BURBOS SVETAINĖJE,
MAIN ST., EDWARDSVILLE, PA.
Prasidės 7:30 val. vakare.

Įžanga: Vyrams 50c.; moterims 35c.; vaikams 15c.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į šį balių ir pasilinksminti užbaigiant mėsėda.

Kviečia rengėjai

PAMATYK ŠEŠIŲ AKTŲ VEIKALĄ

"GRAFAS KAIMIEČIO BERNU"

Kurį statys scenon Šv. Marijos Lietuvių Parapijos Choras Nedėldienyje, Vasario-Feb. 22, 1925 m., Parapijos Svetainėj, Slocum Street, Kingston, Pa.

Prasidės: Vaikams 2-rą val. po pietų; suaugusiems 7:30 val. vakare.

Įžanga: Pirmos sėdynės po 75c., paskesnės po 50c. Vaikams dieną po 15c., vakare kaip ir dideliems.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti, nes busite pilnai užganėdinti. **Bus dainos, teatras ir krutantieji paveikslai.** Savo atsilankymu parodysit mums užjautimą ir padauginsite įplauką, nes šio vakaro pusę pelno skiriame Chorui ir pusę parapijos naudai. Užkviečia Choras.

KOSULI SUSTABDYK TUOJAUS VARTOJANT

SEVERA'S COUGH BALSAM.

Laikyk ji po ranka. - Kaina 25c ir 50 centai.

Severa's Cold and Grip Tablets

sulaika persišaldymą nedodant jam išsivystyti. Kaina 30 centai pas aptieką

Severo Kalendoriu 1923 metams gaunama visur aptiekose, ar nuo

W. F. SEVERA CO. - CEDAR RAPIDS, IOWA

$4.00

MOTERIS,
Jos gyvenimas ir paslaptys
(kiekvienam turi buti žinotina).
Kaina 75c.

„VIENYBĖ"
EINA
TRIS
KART
SAVAITĖJE.

$4.00

VARGDIENIAI. Aprašoma visi žiaurumai kaip Lietuvoje baudžiavos laiku buvo lietuviai kankinami. Kaina ---------- 75c.

DOLERIS YRA DOLERIS

Kuris taupina centą, tas turi ir dolerį. „VIENYBĖ" suteikia didelę progą sutaupyti kiekvienam dolerį ir kartu duoda progą įsigyti tas knygas, kurių kitur nėra galima gauti.

„VIENYBĖ" eina tris kartus į savaitę ir kainuoja metams Amerikoje $4.00; į Lietuvą ir kitas šalis $5.00.

„VIENYBĖ" yra išauklėjusi visas Amerikos pažangiąsias organizacijas ir „VIENYBĘ" žmonės vadina „Liaudies Universitetu", nes joje telpa įžymųs mokslo, politikos ir visuomenės gyvenimo straipsniai ir žinios.

„VIENYBĘ" kas užsirašys ant metų ir prisiųs $4.00, tas gaus bile iš čia pridėtų klėtkialių pasirinktas knygas. Ši proga neilgam. Norinti įsigyti gerų knygų pasiskubinkite užsirašyti „Vienybę".

„VIENYBĖ" užlaiko didžiausį Amerikoje knygyną. Reikalaukite Kataliogą prisiųsdami 2 centų stempoms. Taipgi pas mus galima gauti įvairių dainų su gaidom, solo, duetam, kvartetam ir choram.

„VIENYBĖ" užlaiko Agenturą ir persiunčia į Lietuvą ir visas šalis pinigus greitai ir saugiai. „VIENYBĖ" parduoda laivakortes keliaujantiems į Lietuvą.

VIENYBĖ,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

$4.00

KUPRELIS.
Šių dienų vaizdelis. Kaip Kuprelį pamylėjo mergina, o gudas jam pakepė blyną.
Kaina $1.00.

„Vienybės" įgaliotinis A. B. Stankus lankosi vakarinėse valstijose užrašydamas laikraštį.

$4.00

TVARDAUCKAS. Kaip mokslinčius Tvardauckas keliavo po PEKLĄ ir ką jis ten matė?
Kaina ---------- 75c.